

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

NACRT

**ZAKON
O PREKRŠAJIMA**

Sarajevo, maj 2012. godine

ZAKON O PREKRŠAJIMA

DIO PRVI

I OPĆE ODREDBE

Član 1. Predmet Zakona

Ovim zakonom definira se: prekršaj, prekršajne sankcije, postupak prema maloljetnicima, zastara, prekršajni postupak, prekršajni nalog, zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, usmeni pretres, rješenje o prekršaju, žalba, povrat u pređašnje stanje, ponavljanje postupka, evidencija i brisanje sankcija, izvršenje kazni kao i druga pitanja od značaja za prekršaje na području Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).

Član 2. Definicija prekršaja

(1) Prekršaj predstavlja kršenje propisa, javnog poretka ili drugih društvenih vrijednosti koje nisu zaštićene krivičnim zakonima i drugim zakonima u kojima su propisana krivična djela, kao i kršenje drugih propisa kojima su određena obilježja prekršaja i za koje su propisane sankcije.

(2) Odgovornost za prekršaj pretpostavlja izvršenu ili propuštenu protivpravnu, skrivljenu radnju koja je propisom nadležnog organa određena kao prekršaj.

(3) Nema prekršaja ukoliko je isključena protivpravnost ili krivica iako postoje sva bitna obilježja prekršaja.

(4) Prekršaj može biti počinjen činjenjem ili nečinjenjem.

(5) Nehat od izvršitelja je dovoljan da se izvršitelj smatra odgovornim za prekršaj, osim ako je odredbama o prekršajima propisano da će izvršitelj biti kažnjen za djelo počinjeno isključivo sa umišljajem.

(6) Prekršaj mogu počiniti fizičke i pravne osobe.

(7) Pokušaj izvršenja prekršaja nije kažnjiv.

Član 3. Značenje izraza

(1) Posebni izrazi u smislu ovog zakona imaju sljedeće značenje:

1) Ovlašteni organ je bilo koji od sljedećih:
a) nadležni policijski organ Bosne i Hercegovine, Federacije ili kantona,
b) nadležni inspekcijски organi ili
c) ministarstvo, preduzeće ili druga pravna osoba koja ima javna ovlaštenja i u čiju mjerodavnost spada direktno ili indirektno provođenje bilo kojeg zakona ili propisa koji propisuju prekršaje.

2) Registar novčanih kazni i prekršajne evidencije je elektronska baza podataka o izrečenim novčanim kaznama za prekršaje, drugim prekršajnim sankcijama i troškovima postupka kao što je propisano u Zakonu o Agenciji za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj: 56/08).

3) Okrivljeni je pravna ili fizička osoba protiv koje je pokrenut prekršajni postupak.

4) Oštećeni je pravna ili fizička osoba koja je pretrpjela štetu koja je na bilo koji način nastala počinjenjem prekršaja.

5) Sud je općinski sud u kojem je osnovano prekršajno odjeljenje.

6) Drugostepeni sud je nadležni kantonalni sud.

7) Kažnjeni je osoba za koju je konačnim prekršajnim nalogom ili pravosnažnim rješenjem o prekršaju ustanovljeno da je odgovorna za određeni prekršaj.

8) Uručenje pismena poštom je uručenje putem preporučene pošte na adresu fizičke osobe koje je određeno u Registru prebivališta i boravišta, a koju vodi Glavni centar za obradu podataka u Bosni i Hercegovini ili na registriranu adresu sjedišta pravne osobe.

9) Posao (rad) za opće dobro je neplaćeni rad u korist društva kojim se ne vrijeda ljudsko dostojanstvo i ne ostvaruje profit i koji se može izreći samo uz pristanak učinitelja, a ne može trajati kraće od 10 sati niti duže od 120 sati, s tim što se ne može obavljati duže od dva sata dnevno.

(2) Gramatička terminologija korištenja muškog ili ženskog roda podrazumijeva uključivanje oba roda.

(3) Značenje izraza navedenih u članu 2. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10 i 42/11 - u daljem tekstu: Krivični zakon), koristit će se u ovom zakonu ukoliko se kontekstom jasno ne zahtijeva drugačije.

Član 4.

Prava osoba okrivljenih za prekršaje

Niko ne može biti kažnjen za prekršaj, niti se prema njemu mogu primjeniti prekršajne sankcije, ako radnja koja mu se stavlja na teret prije nego što je bila izvršena nije bila zakonom, ili na zakonu osnovanom propisu, određena kao prekršaj i za koju zakonom ili drugom na zakonu osnovanom propisu, nije propisana vrsta i visina sankcije za učinitelja.

Član 5.

Svako tko je okrivljen da je počinio prekršaj ima pravo zahtijevati da o njegovoj odgovornosti za počinjeni prekršaj odluči sud, ukoliko on to zahtijeva u roku koji je propisan zakonom. Takve osobe imaju pravo:

1) da se smatraju nevinim dok se ne dokaže njihova odgovornost u skladu sa zakonom;

2) da u najkraćem roku budu izviješteni, detaljno i na jeziku koji razumiju, o prirodi i razlogu optužbi protiv njih;

3) da im se da odgovarajuće vrijeme i mogućnost za pripremu njihove odbrane;

4) da se brane lično, ili putem branitelja po vlastitom izboru, ili ukoliko nemaju dovoljno sredstava, da im se on osigura besplatno kada to zahtijevaju interesi pravde;

5) da ispituju ili da se u njihovo ime ispituju svjedoci koji ih terete i da se osigura prisustvo i saslušanje svjedoka u njihovu korist pod istim uvjetima kao i svjedoka koji ih terete;

6) da dobiju besplatnu pomoć prevoditelja ako ne razumiju jezik koji se upotrebljava u sudu.

Član 6.

(1) Ako se protiv odgovorne osobe u pravnoj osobi ne može pokrenuti postupak, postupak će se pokrenuti i sprovesti samo protiv pravne osobe.

(2) Ako je pravna osoba prestala da postoji ili postoje druge pravne smetnje za vođenje postupka, postupak će se pokrenuti i sprovesti samo protiv odgovorne osobe u pravnoj osobi.

Član 7.

Predstavnik okrivljene strane pravne osobe je osoba koja upravlja predstavništvom ili drugom poslovnom jedinicom te pravne osobe u Federaciji, ukoliko za predstavnika pravne osobe ne bude određena druga osoba.

Član 8.

Osobe koje ne mogu biti predstavnici pravne osobe

(1) Predstavnik pravne osobe ne može biti osoba koja je u istoj stvari svjedok.

(2) Predstavnik pravne osobe ne može biti odgovorna osoba protiv koje se vodi postupak za isti prekršaj ili osoba koja ističe da je postupala po naredbi druge odgovorne osobe ili organa upravljanja.

(3) U slučajevima iz st. (1) i (2) ovog člana sud je dužan pozvati pravnu osobu da u roku od osam dana odredi drugog predstavnika.

Član 9.

Diplomatski imunitet

U pogledu vođenja prekršajnog postupka prema osobama koje uživaju pravo imuniteta u Bosni i Hercegovini, primjenjuju se pravila međunarodnog prava.

Član 10.

Za prekršaj ne mogu biti odgovorni Federacija, kanton, grad, općina i mjesne zajednice.

Član 11.

(1) Ako se prije započinjanja prekršajnog postupka utvrdi da je osoba protiv koje se pokreće postupak umrla odnosno pravna osoba protiv koje se pokreće postupak, prestala postojati, rješenjem će se odbaciti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, a ako se činjenica smrti ili prestanak postojanja pravne osobe utvrdi nakon započinjanja postupka, rješenjem će se obustaviti prekršajni postupak.

(2) Ako se postupak može provesti protiv pravnog sljednika pravne osobe, neće se donositi rješenje iz stava (1) ovog člana, već će se zastati s postupanjem i postupak nastaviti nakon što ovlašteni organ na odgovarajući način izmijeni zahtjev. Ako je već doneseno rješenje iz stava (1) ovoga člana, nakon što ovlašteni organ izmijeni zahtjev, to će se rješenje staviti izvan snage i nastaviti postupak.

(3) Ako se nakon izdavanja prekršajnog naloga, a prije njegove pravosnažnosti ili stavljanja izvan snage, utvrdi da je okrivljenik umro odnosno okrivljena pravna osoba prestala postojati, rješenjem ovlaštenog organa će se prekršajni nalog staviti izvan snage.

(4) Rješenje iz st. (1) i (2) ovog člana donosi sud kod kojeg se nalazi spis u času utvrđenja smrti okrivljenika odnosno prestanka postojanja pravne osobe.

Član 12.

Propisivanje prekršaja

(1) Prekršaji i prekršajne sankcije mogu biti propisani zakonima Bosne i Hercegovine, Federacije, kantona ili drugim propisima Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, Vlade Federacije, vlada kantona i odlukama gradskog ili općinskog vijeća.

(2) Organi ovlašteni za donošenje propisa o prekršajima mogu propisivati samo kazne i zaštitne mjere predviđene ovim zakonom i u granicama koje određuje ovaj zakon.

(3) Organi ovlašteni za donošenje propisa iz stava (1) ovog člana mogu propisivati prekršajne kazne i zaštitne mjere samo za povrede propisa koje oni donose u okviru svoje nadležnosti utvrđene Ustavom i zakonom, pod uvjetima određenim ovim zakonom.

(4) Organ ovlašten da propisuje prekršajne kazne i zaštitne mjere ne može ovo pravo prenijeti na druge organe.

Član 13.

Vrijeme izvršenja prekršaja

Prekršaj je izvršen u vrijeme kada je počinitelj radio ili bio dužan da radi, bez obzira kada je posljedica nastupila.

Član 14.

Mjesto izvršenja prekršaja

Prekršaj je izvršen kako u mjestu gdje je počinitelj radio ili bio dužan da radi, tako i u mjestu gdje je nastupila posljedica.

Član 15.

Nadležnost sudova

(1) Sudovi u Federaciji stvarno su nadležni odlučivati o prekršajima iz člana 12. stav (1) koji su počinjeni na teritoriji Federacije.

(2) Sud na čijem je području počinjen prekršaj mjesno je nadležan za vođenje prekršajnog postupka.

Član 16.

Izricanje prekršajne sankcije

(1) Prekršajnu sankciju može izreći sud u prekršajnom postupku koji je pokrenut i proveden u skladu s ovim zakonom.

(2) Ovlašteni organ može izreći prekršajnu sankciju putem izdavanja prekršajnog naloga u skladu s postupkom koji je propisan ovim zakonom.

Član 17.

Lišenje slobode i garancija kao osiguranje prisustva i plaćanja novčane kazne

(1) Policijski službenik može na zahtjev ovlaštene službene osobe lišiti slobode osobu koja je osumnjičena za prekršaj, ali je dužna takvu osobu odmah, a najkasnije u roku od 12 sati, izvesti pred sud kako bi se osiguralo njeno prisustvo u sudu pod sljedećim uvjetima:

1) kada osoba odbija ili nije u mogućnosti da otkrije svoj identitet,

2) kada osoba nije nastanjena u Bosni i Hercegovini ili privremeno boravi u inozemstvu, a postoji sumnja da može pobjeći kako bi izbjegla odgovornost za prekršaj ili

3) kada postoji opasnost da će osoba nastaviti sa vršenjem prekršaja, ili ponovo počiniti istovrsni prekršaj.

(2) Sud mora ispitati okrivljenog odmah a najkasnije u roku od 12 sati od trenutka kad je ta osoba lišena slobode.

(3) Svako lišenje slobode može biti određeno samo ako se ista svrha ne može ostvariti drugom mjerom, mora biti razumno i u skladu s prirodom počinjenog prekršaja, a mora se voditi računa o starosti i drugim osobnim svojstvima te osobe, tako da dužina trajanja lišenja slobode odgovara okolnostima. Svaka osoba lišena slobode u skladu s odredbama ovog člana mora biti u najkraćem roku izviještena, detaljno i na jeziku koji razumije, o razlozima za lišenje slobode, kao i o prekršaju koji joj se stavlja na teret.

(4) Radi osiguranja prisustva pred sudom policija, ili drugi ovlašteni organ može zahtijevati od osobe koja je okrivljena za prekršaj, a koja nema prebivalište u Bosni i Hercegovini ili koja privremeno boravi u inozemstvu a želi da napusti Bosnu i Hercegovinu prije okončanja postupka, a za koju postoji sumnja da može pobjeći kako bi izbjegla odgovornost za prekršaj, da preda svoj pasoš ili drugi identifikacijski dokument do pojavljivanja na sudu, ali ne duže od 24 sata. Uz prekršajni nalog, ili zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka sudu će se predati pasoš ili drugi identifikacijski dokument.

(5) Radi osiguranja plaćanja novčane kazne osobi koja je okrivljena za prekršaj, a nema prebivalište u Bosni i Hercegovini, ili privremeno boravi u inozemstvu, a želi napustiti Bosnu i Hercegovinu prije okončanja postupka, a za koju postoji sumnja da može pobjeći kako bi izbjegla odgovornost za prekršaj, sudija može naložiti da položi novčanu garanciju u visini maksimalne kazne koja može biti izrečena za takav prekršaj.

Član 18.

Primjena odredaba Krivičnog zakona i Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine

(1) Ukoliko nije drugačije propisano odredbama ovog zakona sljedeće odredbe Krivičnog zakona će se mutatis mutandis primjenjivati na prekršaje: čl. 26. i 27. koji nose naziv "Nužna odbrana" i "Krajnja nužda"; čl. 31., 32. i 33. koji nose naziv "Saučiniteljstvo", "Podstrekavanje" i "Pomaganje", član 36. pod nazivom "Ubrojivost"; član 37. pod nazivom "Umišljaj"; član 38. pod nazivom "Nehat"; član 39. pod nazivom "Stvarna zabluda"; član 40. pod nazivom "Pravna zabluda" i Glava XIV. pod nazivom "Odgovornost pravnih osoba".

(2) Ukoliko nije drugačije propisano odredbama ovog zakona sljedeće odredbe Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/03, 37/03, 56/03, 78/04, 28/05, 55/06, 27/07, 53/07, 9/09 i 12/10 - u daljem tekstu: Zakon o krivičnom postupku) će se mutatis mutandis primjenjivati u prekršajnom postupku: Glava I pod nazivom "Osnovna načela"; Glava III pod nazivom „Pravna pomoć i službena saradnja“, Glava IV Odjeljak 2. pod nazivom "Mjesna nadležnost" i Odjeljak 3. pod nazivom "Spajanje i razdvajanje postupka"; Glava V pod nazivom "Izuzeće"; Glava VII pod nazivom "Branitelj"; Glava VIII Odjeljak 1. pod nazivom "Pretres stana, prostorija i osoba"; Glava VIII Odjeljak 2. pod nazivom "Privremeno oduzimanje predmeta i imovine"; Glava VIII Odjeljak 4. pod nazivom "Ispitivanje osumnjičenog"; Glava VIII Odjeljak 5. pod nazivom "Ispitivanje svjedoka"; Glava VIII Odjeljak 6. pod nazivom "Uviđaj i rekonstrukcija "; Glava VIII Odjeljak 7. pod nazivom "Vještačenje"; Glava XI pod nazivom "Podnesci i zapisnici"; Glava XII pod nazivom "Rokovi"; Glava XVI pod nazivom "Troškovi krivičnog postupka"; Glava XVII pod nazivom "Imovinsko-pravni zahtjevi"; Glava XXI pod nazivom "Glavni pretres"; Glava XXIII Odjeljak 1. pod nazivom "Žalba na prvostepenu presudu"; Glava XXIV pod nazivom "Vanredni pravni lijekovi"- "Ponavljanje postupka"; Glava XXVII pod nazivom "Postupak prema maloljetnicima", Glava XXVIII pod nazivom „Postupak za krivična djela protiv pravnih osoba“ i Glava XXIX pod nazivom "Postupak za primjenu mjera sigurnosti, za oduzimanje imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom i za opozivanje uvjetne osude".

(3) U slučaju bilo kakvih nesaglasnosti između odredbi Krivičnog zakona iz stava (1) ovog člana i odredbi Zakona o krivičnom postupku iz stava (2) ovog člana i ovog zakona, primjenjivat će se odredbe ovog zakona. Upućivanje na odredbe Zakona o krivičnom postupku koje se odnose na tužitelja na odgovarajući način primjenjivat će se na svaki ovlašteni organ.

Član 19.
Odmjeravanje kazni

Ako se prilikom odmjerenja kazne utvrdi da prekršajem nisu prouzrokovane teže posljedice, a postoje olakšavajuće okolnosti koje ukazuju da se i blažom kaznom može postići svrha kažnjavanja, propisana kazna može se ublažiti tako što će se izreći kazna ispod najmanje mjere kazne koja je propisana za taj prekršaj, ali ne ispod najmanje zakonske mjere te vrste kazne.

Član 20.
Naknada štete kao razlog obustave postupka

Sud može obustaviti postupak protiv počinitelja prekršaja za koji je propisana novčana kazna kao jedina kazna u iznosu do 1.000,00 KM, ako je on dobronamjerno nakon počinjenja prekršaja, a prije pokretanja prekršajnog postupka otklonio protivpravno stanje ili nadoknadio štetu koju je prouzrokovao prekršajem.

II SANKCIJE

Član 21.
Vrste sankcija

(1) Sljedeće sankcije mogu biti izrečene osobi odgovornoj za počinjeni prekršaj:

- 1) novčana kazna;
- 2) uvjetna osuda;
- 3) ukor i
- 4) zaštitne mjere.

(2) Sljedeće mjere mogu biti izrečene kao posljedica odgovornosti za počinjeni prekršaj:

- 1) oduzimanje imovinske koristi;
- 2) obaveza naknade štete;
- 3) kazneni poeni i
- 4) lišenje slobode radi naplate novčane kazne.

Član 22.

Novčana kazna

(1) Novčana kazna može se propisati u određenom rasponu ili u fiksnom iznosu.

(2) Za prekršaje iz oblasti poreza, carina, finansija, zaštite okoliša i koncesija novčane kazne mogu se propisati u višestrukom iznosu ili kao procenat porezne, carinske, finansijske ili koncesijske obaveze koja je trebala biti plaćena, ili kao procenat ili višestruki iznos vrijednosti robe koja je predmet prekršaja, ali ne u iznosu većem od 200.000,00 KM.

(3) Kada zakon određuje raspon u visini novčane kazne za određeni prekršaj sud će odrediti visinu kazne uzimajući u obzir sve olakšavajuće i otežavajuće okolnosti uključujući, ali ne ograničavajući se na težinu prekršaja i njegove posljedice, stepen odgovornosti okrivljenog, uvid u evidenciju o njegovim prethodnim prekršajima, njegovu finansijsku situaciju, kao i da li je iskazao kajanje.

(4) Novčana kazna za fizičku osobu ne može se propisati u iznosu nižem od 30,00 KM, za odgovornu osobu u pravnoj osobi u iznosu nižem od 50,00 KM, za pravnu osobu u iznosu nižem od 500,00 KM, a za osobu koja obavlja samostalnu poslovnu djelatnost - obrt u iznosu nižem od 100,00 KM.

(5) Za prekršaj propisan zakonom novčana kazna može se propisati za fizičku osobu do 10.000,00 KM, za odgovornu osobu u pravnoj osobi do 20.000,00 KM, a za pravnu osobu do 200.000,00 KM.

(6) Za prekršaj koji počinu osoba koja obavlja samostalnu poslovnu djelatnost - obrt, zakonom se može propisati novčana kazna do 20.000,00 KM.

(7) Za prekršaj propisan uredbom ili odlukom vlade, odlukom gradskog ili općinskog vijeća novčana kazna može se propisati za fizičku osobu do 3.000,00 KM, za odgovornu osobu u pravnoj osobi do 5.000,00 KM, za pravnu osobu do 10.000,00 KM, a za osobu koja obavlja samostalnu poslovnu djelatnost - obrt u iznosu do 6.000,00 KM.

Član 23.

Rok plaćanja novčane kazne

Rješenjem o prekršaju odredit će se rok u kojem novčana kazna treba biti plaćena, koji ne može biti kraći od osam dana, niti duži od tri mjeseca od dana pravosnažnosti rješenja o prekršaju.

Član 24.

Sticaj

(1) Ukoliko okrivljeni, jednom ili sa više radnji, počini više prekršaja, novčana kazna utvrdit će se za svaki pojedini prekršaj, a onda će se izreći jedinstvena novčana kazna na osnovu tako utvrđenih novčanih kazni.

(2) Izrečena jedinstvena novčana kazna iz stava (1) ovog člana mora biti veća od svake pojedinačne utvrđene novčane kazne, ali ne smije preći zbroj utvrđenih novčanih kazni.

Član 25.

Uvjetna osuda

(1) Uvjetnom osudom sud okrivljenom utvrđuje novčanu kaznu i/ili zaštitnu mjeru i istovremeno određuje da se ona neće izvršiti ako okrivljeni za vrijeme koje odredi sud, a koje ne može biti kraće od šest mjeseci niti duže od jedne godine (vrijeme provjere), ne izvrši novi prekršaj ili ispuni drugi uvjet koji mu odredi sud.

(2) Pri odlučivanju hoće li izreći uvjetnu osudu sud će, vodeći računa o svrsi uvjetne osude, posebno uzeti u obzir osobu okrivljenog, njegov raniji život, njegovu ponašanje poslije izvršenog prekršaja, stepen prekršajne odgovornosti i druge okolnosti pod kojima je prekršaj izvršen.

(3) Zaštitne mjere izrečene uz uvjetnu osudu izvršavaju se.

Član 26.

Opoziv uvjetne osude

(1) Uvjetna osuda opozvat će se ako uvjetno kažnjeni u roku za koji je odloženo izvršenje kazne i/ili zaštitne mjere izvrši novi isti takav ili teži prekršaj, ili ako ne ispuni postavljeni uvjet.

(2) U slučaju opozivanja uvjetne osude sud koji vodi prekršajni postupak izreći će, primjenom odredaba člana 24. ovog zakona, kaznu i/ili zaštitnu mjeru za ranije izvršeni i za novi prekršaj, uzimajući kaznu i/ili zaštitnu mjeru iz opozvane odluke kao već utvrđenu.

Član 27.

Ukor

(1) Ukor je prekršajnoppravna sankcija koja se može primijeniti prema počinitelju prekršaja za koji je propisana kao jedina kazna novčana kazna do 3.000,00 KM, a sud utvrdi da postoje okolnosti koje u značajnoj mjeri umanjuju odgovornost okrivljenog te da se radi o očito lakom obliku tog prekršaja, a da se obzirom na sve okolnosti koje se tiču počinitelja ili njegovog odnosa prema

oštećenom i naknadi štete prouzročene prekršajem i da postoje uvjeti na osnovu kojih sud može zaključiti da će se okrivljeni ubuduće uzdržati od činjenja prekršaja i bez kažnjavanja novčanom kaznom.

(2) Ukor se može primijeniti i za prekršaje počinjene u sticaju ako su se za svaki od tih prekršaja stekli uvjeti iz stava (1) ovog člana.

Član 28. Zaštitne mjere

(1) Zaštitne mjere mogu se propisati samo zakonom.

(2) Za prekršaj se mogu propisati sljedeće zaštitne mjere:

- 1) oduzimanje predmeta,
- 2) zabrana vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti,
- 3) potpuna ili djelimična zabrana upravljanja motornim vozilom,
- 4) vanbolničko liječenje od zavisnosti i
- 5) zabrana pristupa oštećenom, objektima ili mjestu izvršenja prekršaja

(3) Zakonima koji propisuju prekršaje mogu se odrediti dodatne vrste zaštitnih mjera, s tim da svaka zaštitna mjera koja nije predmet direktnog izvršenja od organa vlasti mora biti uvjetovana dobrovoljnim pristankom na takvu zaštitnu mjeru od okrivljenog.

Član 29. Izricanje zaštitnih mjera

(1) Sud može rješenjem o prekršaju okrivljenom izreći jednu ili više zaštitnih mjera. Kada razlozi za izricanje zaštitnih mjera prestanu postojati, zaštitna mjera bit će opozvana.

(2) Trajanje zaštitne mjere predstavlja najkraći period koji je potreban da se okrivljeni spriječi da počini sličan prekršaj, kao što je određeno od suda, uzimajući u obzir sve olakšavajuće i otežavajuće okolnosti, uključujući ali ne ograničavajući se na težinu prekršaja i njegove posljedice, stepen odgovornosti okrivljenog, uvid u evidenciju o njegovim prethodnim prekršajima ili krivičnim djelima, njegovu finansijsku situaciju, kao i da li je iskazao kajanje.

(3) Ovlašteni organ može prekršajnim nalogom izreći samo jednu zaštitnu mjeru u najkraćem predviđenom trajanju, kao i zaštitnu mjeru oduzimanja predmeta.

Član 30.

Sticaj zaštitnih mera

Ako je jednim rješenjem za više prekršaja utvrđeno više zaštitnih mjera iste vrste, za koje je propisano da će se izreći u određenom trajanju, izreći će se jedinstvena zaštitna mjera koja je jednaka zbiru trajanja pojedinačno utvrđenih zaštitnih mjera, s tim da ona ne može preći najvišu zakonsku granicu trajanja te vrste zaštitne mjere.

Član 31.

Oduzimanje predmeta

(1) Predmeti koji su upotrebljeni, ili su bili namijenjeni za izvršenje prekršaja, ili koji su nastali izvršenjem prekršaja mogu se oduzeti ako su vlasništvo okrivljenog.

(2) Predmeti iz stava (1) ovog člana mogu se oduzeti i kada nisu vlasništvo okrivljenog, ako je to neophodno radi zaštite interesa opće sigurnosti, čuvanja života i zdravlja ljudi, sigurnosti robnog prometa ili razloga javnog morala, kao i u drugim slučajevima predviđenim zakonom.

(3) Sud koji donosi rješenje o prekršaju ili ovlašteni organ koji izdaje prekršajni nalog odredit će, u skladu s posebnim propisima, da li će se oduzeti predmeti uništiti, prodati ili predati odgovarajućem ovlaštenom organu. Sredstva ostvarena prodajom pripadaju odgovarajućem budžetu u skladu sa zakonom koji uređuje pripadnost javnih prihoda.

(4) Predmeti koji se prema zakonu mogu oduzeti ili se oduzimaju, oduzet će se i kada se prekršajni postupak ne završi odlukom kojom se okrivljeni oglašava odgovornim, ako to zahtijevaju interesi opće sigurnosti ili razlozi morala, kao i u drugim slučajevima određenim posebnim zakonom. O oduzimanju predmeta donosi se posebno rješenje.

(5) Oduzimanjem predmeta ne dira se u pravo trećih osoba na naknadu štete od okrivljenog.

Član 32.

Zabrana vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti

(1) Zabrana odgovornoj osobi da vrši određene poslove sastoji se u zabrani okrivljenom da vrši poslove koje je vršio u vrijeme izvršenja prekršaja ili rukovodnu dužnost u privrednom ili finansijskom poslovanju, ili određenu vrstu poslova ili sve ili neke dužnosti vezane za raspolaganje, korištenje, upravljanje ili rukovanje povjerenom imovinom.

(2) Ako propisom kojim se određuje prekršaj nije drugačije određeno, zabrana odgovornoj osobi da vrši određene poslove izriče se kad odgovorna osoba zlopotrijebi dužnost radi izvršenja prekršaja.

(3) Sud može okrivljenoj fizičkoj osobi zabraniti vršenje poziva, djelatnosti ili dužnosti ako je počinila prekršaj vršeći takav poziv, djelatnost ili dužnost i ako sud utvrdi da bi dopuštanje okrivljenom da i dalje vrši takav poziv, djelatnost ili dužnost moglo rezultirati počinjenjem prekršaja u budućnosti. Zabrana kažnjenoj osobi da vrši određene poslove može se izreći u trajanju od tri mjeseca do jedne godine, računajući od pravosnažnosti rješenja.

(4) Sud može zabraniti okrivljenoj pravnoj osobi vršenje određene djelatnosti ili narediti zatvaranje poslovnih prostorija ili nametnuti druga ograničenja u vršenju djelatnosti pravnoj osobi u periodu do šest mjeseci, koja se ukažu odgovarajućim u sprječavanju budućeg činjenja prekršaja.

Član 33.

Ograničenje upravljanja motornim vozilima

(1) Kao sankciju za prekršaj počinjen u saobraćaju sud i ovlaštene organi mogu okrivljenom zabraniti upravljanje motornim vozilima ili određenom vrstom motornog vozila na period koji nije kraći od 30 dana, niti duži od jedne godine.

(2) Kao sankciju za prekršaj počinjen u saobraćaju sud može kažnjenom odrediti ograničenja na upravljanje motornim vozilima kao što su: zabrana upravljanja vozilom tokom noći, ili preko određene udaljenosti od kuće, ograničenje na vožnju do i s posla, ili ograničenje samo na vožnju vezanu za obavljanje posla na period koji nije kraći od 30 dana, niti duži od jedne godine.

(3) Oduzimanje vozačke dozvole može se izreći kao posljedica dodijeljenih kaznenih poena u skladu sa Zakonom o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 6/06, 75/06, 44/07, 84/13 i 48/10 - u daljem tekstu: Zakon o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima Bosne i Hercegovine). Sud ili ovlaštene organi ne mogu promijeniti broj kaznenih poena koji se automatski uračunavaju kao rezultat odgovornosti za prekršaj u skladu sa Zakonom o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima Bosne i Hercegovine.

Član 34.

Vanbolničko liječenje od zavisnosti

(1) Uvjetna, ili ublažena sankcija može se izreći okrivljenom koji je počinio prekršaj pod odlučujućim djelovanjem zavisnosti od alkohola ili opojnih droga pod uvjetom da se podvrgne vanbolničkom liječenju zavisnosti od alkohola i droga u određenom periodu, ili dok se ne ustanovi da ne postoji potreba za daljim liječenjem

okrivljenog, zasnovana na mišljenju specijaliziranih stručnjaka zaduženih za liječenje, uz uvjet da trajanje takvog liječenja nije duže od jedne godine.

(2) Sud će opozvati uvjetnu, ili ublaženu sankciju ukoliko se kažnjeni ne podvrgne određenom vanbolničkom liječenju.

Član 35.

Zabrana pristupa oštećenom, objektima ili mjestu izvršenja prekršaja

(1) Zabrana pristupa oštećenom, objektima ili mjestu izvršenja prekršaja izriče se radi sprječavanja počinitelja da ponovi prekršaj ili da nastavi da ugrožava oštećenog.

(2) Mjera iz stava (1) ovog člana izriče se na pismeni prijedlog podnositelja zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka ili na usmeni zahtjev oštećenog istaknut na saslušanju u prekršajnom postupku.

(3) Odluka suda kojom se izriče zabrana pristupa mora da sadrži: vremenski period u kojem se izvršava, podatke o osobama kojima počinitelj ne smije pristupati, naznačenje objekata kojima ne smije pristupiti i u koje vrijeme, mjesta ili lokacije u okviru kojih se počinitelju zabranjuje pristup.

Član 36.

Kršenje zabrane pristupa oštećenom, objektima ili mjestu izvršenja prekršaja

(1) Kažnjeni kojom je pravosnažnim rješenjem izrečena mjera zabrane pristupa, a koji pristupi oštećenom, objektima ili mjestu izvršenja prekršaja tokom trajanja mjere ili ostvari kontakt s oštećenim na nedozvoljen način ili u nedozvoljeno vrijeme, kaznit će se novčanom kaznom do 1.000,00 KM.

(2) Kaznom iz stava (1) ovog člana kaznit će se i oštećeni na čiji je prijedlog mjera određena, koji svojim radnjama navede kažnjenog da prekrši zabranu pristupa.

Član 37.

Oduzimanje imovinske koristi i naknada štete

(1) Niko ne može zadržati imovinsku korist pribavljenu izvršenjem prekršaja.

(2) Od okrivljenog će se oduzeti novac, predmeti od vrijednosti i svaka druga imovinska korist koji su pribavljeni prekršajem ili će se okrivljeni obavezati da nadoknadi štetu koju je pretrpio oštećeni.

(3) Iznos i vrsta oduzimanja ili naknada štete odredit će se rješenjem o prekršaju.

(4) Ako kažnjeni u određenom roku ne plati novčani iznos iz stava (2) ovog člana, naplata će se izvršiti prinudnim putem.

Član 38.

Oduzimanje imovinske koristi od drugog

Ako je prekršajem pribavljena imovinska korist za drugu fizičku osobu ili za pravnu osobu, ta će se korist oduzeti.

Član 39.

Zaštita oštećenog

Ako je oštećenom u prekršajnom postupku dosuđen imovinsko-pravni zahtjev, oduzimanje imovinske koristi izreći će se samo ukoliko ta korist prelazi dosuđeni imovinsko-pravni zahtjev oštećenog.

III MALOLJETNICI

Član 40.

Prekršajni postupak prema maloljetnicima

(1) Odredbe čl. 1., 2., 3., 4., 5., 12., 15., 16., 18. i 21. ovog zakona primjenjuju se prema maloljetnim počiniteljima prekršaja ukoliko u čl. od 41. do 44. ovog zakona nije drukčije određeno.

(2) Prema maloljetniku koji u vrijeme izvršenja prekršaja nije navršio 14 godina života ne može se pokrenuti, ni voditi prekršajni postupak.

(3) Prekršajni postupak prema maloljetniku može se pokrenuti samo putem zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

(4) Maloljetnik mora imati branitelja tokom vođenja prekršajnog postupka.

(5) Podnositelj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka protiv maloljetnika jednu kopiju zahtjeva dostavlja sudu, jednu kopiju zahtjeva nadležnom organu starateljstva, a jednu kopiju maloljetniku i njegovim roditeljima, odnosno zakonskom zastupniku osobno ili putem pošte.

(6) Sudija koji vodi postupak protiv maloljetnika pribavlja podatke o личности maloljetnika od organa starateljstva i poziva organ starateljstva na usmeni pretres. Organ starateljstva ima pravo da se upozna s tokom usmenog pretresa, da u toku postupka stavlja prijedloge i da ukazuje na činjenice i dokaze koji su od važnosti za donošenje pravilne odluke.

(7) Kada je maloljetnik koji nije navršio 14 godina počinio prekršaj zbog propuštanja dužnog nadzora roditelja, usvojitelja odnosno staratelja, a ove osobe su

bile u mogućnosti da takav nadzor vrše, roditelj, usvojitelj ili staratelj maloljetnika kaznit će se za prekršaj kao da ga je sam učinio.

(8) Zakonom se može propisati da će se za prekršaj kazniti i roditelj, usvojitelj odnosno staratelj maloljetnika koji ima od 14 do 18 godina koji je počinio prekršaj ako je počinjeni prekršaj posljedica propuštanja nadzora nad maloljetnikom, a bili su u mogućnosti da takav nadzor vrše.

Član 41. Sankcije prema maloljetnicima

(1) Maloljetniku koji je u vrijeme izvršenja prekršaja navršio 14, a nije navršio 16 godina života (mlađi maloljetnik) mogu se izreći samo vaspitne mjere.

(2) Maloljetniku koji je u vrijeme izvršenja prekršaja navršio 16, a nije navršio 18 godina života (stariji maloljetnik) mogu se izreći vaspitne mjere kao i bilo koja od sankcija ili mjera određenih u članu 21. stav (1) i stav (2) tač. 1. i 2. ovog zakona.

Član 42. Uvjeti za primjenu vaspitnih mjera

(1) Uvjeti za primjenu vaspitnih mjera starijem maloljetniku su njegovo priznanje da je počinio prekršaj i izrazio žaljenje zbog počinjenog prekršaja i da je dobrovoljno pristao na takve vaspitne mjere.

(2) U slučaju da stariji maloljetnik ne da dobrovoljni pristanak za primjenu vaspitne mjere iz stava (1) ovog člana sud će izreći sankciju iz člana 41. stav (2) ovog zakona.

Član 43. Vrste vaspitnih mjera

Prema maloljetniku se mogu odrediti sljedeće vaspitne mjere:

- 1) nalaganje osobnog izvinjenja oštećenom;
- 2) nalaganje redovnog pohađanja škole;
- 3) rad za opće dobro na slobodi;
- 4) nalaganje prihvatanja odgovarajućeg zaposlenja;
- 5) nalaganje maloljetniku da posjećuje vaspitne, obrazovne, psihološke i druge vrste savjetovališta;

- 6) nalaganje maloljetniku da se suzdržava od upotrebe alkoholnih pića i opojnih droga;
- 7) zabrana druženja s osobama koje imaju loš uticaj na maloljetnika i
- 8) policijska kontrola kretanja poslije određenog vremena.

Član 44. Izbor vaspitnih mjera

(1) Prilikom odlučivanja o izboru određene vaspitne mjere sud će uzeti u obzir ukupne interese maloljetnika i oštećenog. Pritom će posebno voditi računa da primjenjenim vaspitnim mjerama ne ugrozi redovno školovanje maloljetnika ili njegov rad. Izbor i primjena vaspitnih mjera vršit će se u saradnji s roditeljima ili starateljima maloljetnika i organima socijalnog staranja.

(2) Sud može da ukine ili izmijeni mjeru koju je odredio. Vaspitne mjere mogu trajati najduže jednu godinu.

Član 45.

(1) Sud će postupiti u skladu sa odredbom stava (1) člana 44. ovog zakona i ako je maloljetnik postao punoljetan prije donošenja odluke.

(2) Ako je maloljetnik postao punoljetan poslije donošenja odluke kojim je bila izrečena vaspitna mjera, sud može u skladu sa stavom (1) ovog člana, rješenjem obustaviti izvršenje te mjere.

Član 46.

Ako se nakon donošenja odluke kojom je izrečena vaspitna mjera pojave okolnosti kojih nije bilo u vrijeme donošenja odluke ili se za njih nije znalo, a one bi bile od uticaja na donošenje odluke, izvršenje izrečene mjere može se obustaviti ili se izrečena mjera može zamijeniti drugom vaspitnom mjerom.

Član 47. Ponovno odlučivanje o vaspitnim mjerama

Ako je od pravosnažnosti odluke kojom je izrečena neka od vaspitnih mjera proteklo više od šest mjeseci, a izvršenje nije započeto, sud će ponovno odlučiti o potrebi da se izvrši izrečena mjera. Pri tome može odlučiti da se ranije izrečena mjera izvrši, ne izvrši ili da se zamijeni nekom drugom vaspitnom mjerom.

Član 48.

Sud je dužan da vodi posebnu evidenciju za svakog maloljetnika kome je izrečena vaspitna mjera.

Član 49.

Izricanje vaspitne mjere ili kazne za prekršaje u sticaju

(1) Ako je maloljetnik učinio više prekršaja u sticaju, sud će pri izboru vaspitnih mjera jedinstveno cijeliti sve prekršaje i izreći samo jednu mjeru.

(2) Ako sud za neki od prekršaja utvrdi kaznu, a za druge prekršaje vaspitne mjere, izreći će samo kaznu.

(3) Tako će postupiti i ako se nakon izrečene vaspitne mjere odnosno kazne utvrdi da je maloljetnik prije ili poslije njenog izricanja učinio prekršaj.

IV ZASTARA

Član 50.

Zastara pokretanja i vođenja postupka

(1) Prekršajni postupak ne može se pokrenuti ni voditi za:

1) prekršaje za koje je propisana novčana kazna u iznosu do 3.000,00 KM kad prođe jedna godina od dana kada je prekršaj izvršen, ako ovim zakonom nije drugačije propisano;

2) prekršaje za koje je propisana novčana kazna u iznosu većem od 3.000,00 KM kad prođu dvije godine od dana kada je prekršaj izvršen, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

(2) Za prekršaje u oblasti poreza, carina, finansija, rada, zaštite na radu, zaštite okoliša i koncesija kada prođu tri godine od dana kada je prekršaj izvršen.

Član 51.

Zastara izvršenja zaštitnih mjera

Zastara izvršenja zaštitnih mjera propisanih ovim zakonom nastupa kada prođe jedna godina od dana pravosnažnosti rješenja ili konačnog i izvršnog prekršajnog naloga kojim su te zaštitne mjere izrečene.

Član 52.

Tok i prekid zastare

(1) Zastara za pokretanje i vođenje prekršajnog postupka počinje od dana kada je prekršaj izvršen, a zastara za izvršenje novčane kazne i zaštitne mjere od dana pravosnažnosti rješenja ili konačnog i izvršnog prekršajnog naloga kojim je novčana kazna i zaštitna mjera izrečena.

(2) Zastara se prekida svakom procesnom radnjom ovlaštenog organa ili suda preduzetom radi gonjenja počinitelja prekršaja, vođenja postupka ili izvršenja zaštitne mjere.

(3) Svakim prekidom zastara počinje ponovo teći, ali bez obzira na prekide, zastara u svakom slučaju nastaje kada protekne dva puta onoliko vremena koliko je predviđeno u čl. 50. i 51. ovog zakona.

DIO DRUGI

V PREKRŠAJNI POSTUPAK

Član 53. Prekršajni postupak

(1) Prekršajni postupak pokreće se na sljedeći način:

1) izdavanjem prekršajnog naloga, ili

2) podnošenjem zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka sudu koji je nadležan prema članu 15. stav (2) ovog zakona.

(2) Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka podnijet će se samo u slučajevima kada ne postoje uvjeti za izdavanje prekršajnog naloga određeni u članu 54. ovog zakona.

VI PREKRŠAJNI NALOG

Član 54. Izdavanje prekršajnog naloga

(1) Ovlašteni organ će izdati prekršajni nalog ukoliko ustanovi da je prekršaj iz njegove nadležnosti utvrđen na jedan od sljedećih načina:

1) neposrednim opažanjem od ovlaštene službene osobe prilikom inspekcije, nadzora i pregleda kao i uvida u službenu evidenciju nadležnog organa;

2) na osnovu podataka dobijenih upotrebom uređaja za nadzor ili mjerenje;

3) prilikom provođenja inspekcijskog ili drugog nadzora, pregledom dokumentacije, prostorija i robe, ili na drugi zakonit način; ili

4) na osnovu priznanja okrivljenog o izvršenju prekršaja pred ovlaštenim organom na licu mjesta počinjenja prekršaja ili u nekom drugom sudskom ili drugom postupku.

(2) Prekršajni nalog se može izdati samo u slučajevima kada odgovarajući zakon ili drugi propis određuje fiksnu novčanu kaznu, kada novčana kazna može biti izračunata korištenjem matematičke formule, ili kada ovlašteni organ odluči izreći minimalnu novčanu kaznu, odnosno zaštitnu mjeru u najkraćem trajanju ili zaštitnu mjeru oduzimanja predmeta određenu takvim zakonom ili drugim propisom.

(3) Ako okrivljeni izvrši više prekršaja u sticaju, tada ovlašteni organ može prekršajnim nalogom izreći jedinstvenu novčanu kaznu primjenom člana 24. ovog zakona, a ako je za samo jedan od izvršenih prekršaja predviđena zaštitna mjera, može izreći i tu zaštitnu mjeru u najkraćem predviđenom trajanju.

(4) Ovlašteni organ koji je izdao prekršajni nalog može u svako vrijeme ispraviti greške u pisanju, ili ostale očigledne greške po službenoj dužnosti, ili na prijedlog strana u postupku.

Član 55.

Sadržaj prekršajnog naloga

(1) Prekršajni nalog izdaje se u pisanoj formi i mora sadržavati sljedeće podatke:

- 1) naziv: prekršajni nalog;
- 2) naziv ovlaštenog organa koji ga je izdao;
- 3) ime i svojstvo službene osobe koja ga je izdala;
- 4) jedinstveni broj određen od ovlaštenog organa;
- 5) datum izdavanja i datum uručenja kao što je određeno u članu 56. stav (3) ovog zakona;
- 6) prekršaj koji je počinio okrivljeni, naziv zakona i član koji određuje prekršaj;
- 7) u slučajevima gdje je okrivljeni fizička osoba - njegovo ime i prezime, njegova stalna adresa odnosno adresa iz evidencije prebivališta i boravišta, jedinstveni matični broj, a za strance broj pasoša, država izdavanja pasoša, datum rođenja, kao i mjesto zaposlenja okrivljenog;
- 8) u slučajevima gdje je okrivljeni pravna osoba - njegov naziv i sjedište i jedinstveni identifikacijski broj;
- 9) mjesto, datum i vrijeme kada je prekršaj počinjen kao i činjenični opis radnji koje određuju pravnu kvalifikaciju prekršaja;
- 10) utvrđena sankcija, uključujući novčanu kaznu i/ili zaštitnu mjeru;
- 11) iznos naknade štete, ukoliko se taj iznos može odrediti prema objektivnim mjerilima i troškovi postupka ukoliko su određeni zakonom u fiksnom iznosu;

12) uputstvo da se novčana kazna, šteta i troškovi trebaju platiti, ili da okrivljeni mora zatražiti sudsko odlučivanje o prekršajnom nalogu u roku od osam dana od dana uručenja;

13) uputstvo o načinu plaćanja novčane kazne, štete i troškova i

14) potpis ovlaštenog predstavnika ovlaštenog organa.

(2) Ukoliko je prekršaj počinjen u saobraćaju i uključuje motorno vozilo sljedeći dodatni podaci trebaju biti sadržani u prekršajnom nalogu:

1) registarski broj vozila i broj saobraćajne dozvole,

2) broj vozačke dozvole vozača, ako je poznat i

3) broj kaznenih poena koje zakon propisuje za takav prekršaj.

(3) Prekršajni nalog, pored ostalog, sadržavat će sljedeća uputstva:

1) okrivljeni ima pravo podnijeti zahtjev za sudsko odlučivanje o prekršajnom nalogu, naznačavajući kom sudu i u kom roku okrivljeni treba podnijeti zahtjev;

2) kazna izrečena od suda može biti veća od one koja je izrečena prekršajnim nalogom;

3) okrivljeni će biti dužan naknaditi sudske troškove u slučaju kada zatraži sudsko odlučivanje o prekršajnom nalogu ukoliko sud utvrdi da je on odgovoran za prekršaj naveden u prekršajnom nalogu.

4) u slučaju prekršaja iz oblasti saobraćaja za koje zakon propisuje dodjeljivanje kaznenih poena, prihvatanje odgovornosti, ili utvrđivanje odgovornosti od suda rezultirat će dodjeljivanjem tih kaznenih poena.

(4) U slučaju kada sud postupa po zahtjevu za sudsko odlučivanje, ako je nalog nerazumljiv ili nepotpun, pozvat će se ovlašteni organ da u roku od osam dana uredi nalog.

(5) Prekršajni nalog sadržavat će određeno mjesto na kojem će se okrivljeni potpisati u slučaju da zahtijeva sudsko rješavanje u skladu sa članom 59. ovog zakona.

(6) Ukoliko postoji dogovor između ovlaštenog organa i suda prekršajnim nalogom može se odrediti datum i vrijeme usmenog pretresa koji ne može biti kraći od osam dana od datuma izdavanja prekršajnog naloga.

(7) Svaki ovlašteni organ može imati svoj vlastiti obrazac prekršajnog naloga. Obrazac takvog prekršajnog naloga treba biti odobren od Federalnog ministarstva pravde.

(8) U slučaju da su ovlašteni organi Bosne i Hercegovine, prekršajni nalozi koji se izdaju na obrascu koji je odobren od Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine bit će pravovaljani, u smislu ovog zakona, ako sadrže podatke iz st. (1) do (3) ovog člana.

Član 56.

Uručenje prekršajnog naloga

(1) Prekršajni nalog sastoji se od originala i najmanje dvije kopije. Original zadržava ovlašteni organ u svojoj evidenciji. Dvije kopije uručuju se okrivljenom.

(2) Prekršajni nalog može se uručiti okrivljenom na bilo koji od sljedećih načina:

1) osobnim uručenjem,

2) uručenjem putem pošte ili

3) pričvrščivanjem, ili ostavljanjem prekršajnog naloga na sigurnom i vidljivom mjestu na motornom vozilu, ako je prekršaj koji je počinjen vezan za nepropisno parkiranje motornog vozila.

(3) Kada je prekršajni nalog uručen osobno, datum uručenja je datum kada ga je okrivljeni primio. Kada je prekršajni nalog uručen putem pošte smatrat će se da je dostavljanje izvršeno po isteku pet radnih dana nakon što ga je ovlašteni organ predao na poštu. Kada je prekršajni nalog ostavljen na motornom vozilu datum uručenja je datum kada je ostavljen na motornom vozilu.

Član 57.

Prihvatanje odgovornosti

Okrivljeni može prihvatiti odgovornost za prekršaj tako što će platiti novčanu kaznu i sve druge obaveze koje su utvrđene prekršajnim nalogom u određenom roku, ili obavijestiti ovlašteni organ o prihvatanju sankcije koja je određena u prekršajnom nalogu, ukoliko je prekršajnim nalogom specificirano da je takvo obavještenje prihvatljiva alternativa. Svaka osoba koja prihvati odgovornost u skladu sa ovim članom ne može kasnije odbijati odgovornost, ili se žaliti na visinu kazne, ili vrstu bilo koje sankcije ili troškova.

Član 58.

Propuštanje

(1) Ukoliko je prekršajni nalog pravilno dostavljen u skladu sa odredbama člana 56. ovog zakona i ako okrivljeni u roku koji je određen u prekršajnom nalogu ne prihvati odgovornost za prekršaj u skladu sa odredbama člana 57. ovog zakona, ili ne

zatraži odlučivanje o predmetu pred sudom smatrat će se da je okrivljeni prihvatio odgovornost propuštanjem i prekršajni nalog će postati konačan i izvršan.

(2) Kada je novčana kazna određena zbog propuštanja u skladu sa stavom (1) ovog člana, ovlašteni organ koji je izdao prekršajni nalog odredit će dodatnu taksu za naplatu u iznosu od 20,00 KM.

(3) U slučaju kada je prekršajni nalog uručen u skladu sa članom 56. stav (2) tačka 3. ovog zakona ovlašteni organ izvijestit će vlasnika vozila osobnim uručenjem, ili putem pošte da takav prekršajni nalog postaje konačan i izvršan u roku od 10 dana od datuma izvještavanja.

Član 59.

Postupak po zahtjevu za odlučivanje od strane suda

(1) Okrivljeni koji primi prekršajni nalog i želi da se o predmetu odluči pred sudom mora:

1) zatražiti sudsko odlučivanje tako što će na odgovarajućem mjestu potpisati jednu kopiju prekršajnog naloga i dostaviti je sudu kao što je određeno u prekršajnom nalogu prije isteka roka određenog prekršajnim nalogom i

2) pojaviti se pred sudom na dan i u vrijeme određeno za usmeni pretres po prekršajnom nalogu, ili, ako datum nije naveden, na dan koji je sud odredio za usmeni pretres.

(2) Kada okrivljeni zahtijeva sudsko odlučivanje, sankcije određene u prekršajnom nalogu smatrat će se ništavnim. Sud može izreći bilo koju sankciju koju zakon dozvoljava, uključujući i strožiju sankciju.

Član 60.

Osobe koje nemaju prebivalište u Bosni i Hercegovini

Okrivljenom koji nema prebivalište u Bosni i Hercegovini, a primi prekršajni nalog može se ponuditi mogućnost da plati novčanu kaznu u najbližoj policijskoj stanici, ili u uredu ovlaštenog organa.

Član 61.

Ukoliko okrivljeni iz člana 60. ovog zakona ne plati novčanu kaznu smatrat će se da je podnio zahtjev za sudsko rješavanje i tada predstavnik ovlaštenog organa može okrivljenog odmah izvesti pred nadležni sud. Ukoliko nije moguće okrivljenog odmah izvesti pred sud predstavnik ovlaštenog organa može preduzeti one radnje kojima bi se osiguralo njegovo pojavljivanje u skladu sa odredbama člana 17. ovog zakona.

VII ZAHTJEV ZA POKRETANJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA

Član 62.

Sadržaj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka

(1) Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka treba biti na standardnom obrascu propisanom od Federalnog ministarstva pravde i treba sadržavati sljedeće podatke:

1) naziv ovlaštenog organa koji podnosi zahtjev;

2) prekršaj koji se okrivljenom stavlja na teret, naziv i član propisa koji propisuje prekršaj;

3) u slučaju da se radi o fizičkoj osobi - ime i prezime okrivljenog i, ukoliko je poznata, njegova stalna adresa odnosno adresa iz evidencije prebivališta i boravišta, jedinstveni matični broj, a za strance broj pasoša, država izdavanja pasoša, datum rođenja kao i mjesto zaposlenja;

4) u slučaju da se radi o pravnoj osobi - njen naziv i sjedište, kao i jedinstveni identifikacijski broj;

5) činjenični opis radnji koji određuje pravnu kvalifikaciju prekršaja, vrijeme i mjesto počinjenja prekršaja i druge okolnosti neophodne za određivanje prekršaja;

6) procijenjenu visinu naknade štete i druge troškove;

7) prijedlog dokaza koji se trebaju izvesti; i

8) potpis ovlaštenog predstavnika ovlaštenog organa.

(2) Podnositelj zahtjeva jednu kopiju zahtjeva dostavlja sudu, a drugu kopiju dostavlja okrivljenom, osobno ili putem pošte.

(3) Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka može biti povučen od ovlaštenog organa koji ga je podnio sve do donošenja rješenja o prekršaju po zahtjevu za pokretanje prekršajnog postupka.

(4) Ako je zahtjev nerazumljiv, ili nepotpun, sud će podnositelju uputiti poziv da zahtjev u određenom roku, a najkasnije u roku od osam dana od dana dostavljanja poziva, ispravi, odnosno dopuni, a ako to ne učini zahtjev će se odbaciti. U pozivu za ispravku, odnosno dopunu podneska podnositelj će se upozoriti na posljedice propuštanja.

Član 63.

Sporazum o sankciji

(1) Ovlašteni organ, uz zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, može priložiti ponudu okrivljenom da prihvati predloženu sankciju koja može biti novčana kazna i/ili predložena zaštitna mjera. Ako okrivljeni prihvati predloženu sankciju ili ako se ovlašteni organ i okrivljeni sporazumiju o drugoj sankciji prije donošenja odluke o prekršaju, ovlašteni organ može podnijeti sudu na odobrenje pisani sporazum koji sadrži detalje o sankciji, potpisan od okrivljenog i ovlaštenog predstavnika ovlaštenog organa. U opravdanim slučajevima sporazumom o sankciji može se predvidjeti i plaćanje novčane kazne u ratama u roku do šest mjeseci. Sud će odobriti sporazum između okrivljenog i ovlaštenog organa ako utvrdi da on ispunjava zakonske uvjete.

(2) Za sve što nije regulirano ovim članom, analogno se primjenjuju odredbe člana 246. Zakona o krivičnom postupku.

(3) Sporazum o sankciji koji sud odobri može biti izvršen od ovlaštenog organa u skladu sa odredbama čl. 102. do 105. ovog zakona.

VIII USMENI PRETRES

Član 64.

Suđenje

Suđenje u prekršajnom postupku provodi se na usmenom pretresu koji vodi sudija pojedinac. Ukoliko ne postoje izuzetne okolnosti prekršajni postupak trebao bi se okončati na jednom usmenom pretresu.

Član 65.

Zakazivanje usmenog pretresa

(1) Kada sud primi zahtjev za odlučivanje od suda u skladu sa članom 59. ovog zakona, ili zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka (u daljem tekstu: zahtjev) ispitat će takav zahtjev da bi utvrdio da li je podnesen u roku koji je određen zakonom.

(2) Ako sud utvrdi da zahtjev nije blagovremeno podnesen, ili da postoje drugi zakonski razlozi zbog kojih se postupak ne može pokrenuti ni voditi, donijet će rješenje o odbacivanju zahtjeva. Kopije tog rješenja dostavit će se osobno, ili putem pošte ovlaštenom organu i okrivljenom.

(3) Ukoliko je zahtjev blagovremeno podnesen i ako datum i vrijeme usmenog pretresa nisu već određeni u skladu sa članom 55. stav (6) ovog zakona, sud će odrediti datum i vrijeme usmenog pretresa i o tome izvijestiti okrivljenog, ovlašteni organ i oštećenog, uz primjenu sljedećih pravila o pozivanju:

1) pozivanje se vrši dostavljanjem pisanog poziva koji sadrži: naziv suda koji poziva, ime i prezime okrivljenog, naziv prekršaja koji mu se stavlja na teret, mjesto, dan i sat održavanja suđenja, uz naznačenje obaveza i posljedica propuštanja prema čl. 66., 67. i 68. ovog zakona, te otisak službenog pečata, ime i prezime sudije koji poziva;

2) u pozivu okrivljenom, uz koji se dostavlja kopija zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, navest će se da se poziva u svojstvu okrivljenog, uz upozorenje da je dužan odmah izvijestiti sud o promjeni adrese, kao i o namjeri da promijeni boravište;

3) kada se okrivljeni prvi put poziva poučit će se u pozivu o pravu da uzme branitelja, kao i o njegovim pravima u skladu sa čl. 4. i 5. ovog zakona.

(4) Ukoliko je zahtjev blagovremeno podnesen i ako su dan i vrijeme usmenog pretresa već određeni u skladu sa članom 55. stav (6) ovog zakona, sud će izvijestiti ovlašteni organ i oštećenog da je okrivljeni podnio zahtjev za odlučivanje od suda.

(5) Prije početka usmenog pretresa okrivljeni može uložiti pisani prijedlog za obustavljanje prekršajnog postupka iz bilo kojeg od razloga određenih u članu 76. ovog zakona. U tom slučaju sud može:

- 1) usvojiti prijedlog i donijeti odluku o obustavljanju prekršajnog postupka,
- 2) zahtijevati od ovlaštenog organa da uloži pisani odgovor, ili
- 3) razmotriti takav zahtjev na početku usmenog pretresa.

Član 66.

Propuštanje pojavljivanja okrivljenog

Okrivljeni koji se ne pojavi na dan i u vrijeme određeno za usmeni pretres u skladu sa članom 55. stav (6), ili članom 65. stav (3) ovog zakona smatrat će se da je prihvatio odgovornost propuštanjem da se pojavi, ako je:

1) prekršajni postupak pokrenut putem prekršajnog naloga, prekršajni nalog postat će konačan i izvršan s danom kada je usmeni pretres trebao da se održi u skladu sa članom 58. ovog zakona, ili

2) prekršajni postupak pokrenut podnošenjem zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, sud će donijeti odluku o prekršaju u skladu sa članom 78. ovog zakona.

Član 67.
Propuštanje pojavljivanja ovlaštenog organa

(1) Ako okrivljeni pristupi na usmeni pretres na dan i u vrijeme određeno za usmeni pretres u skladu sa članom 55. stav (5), ili članom 65. stav (3) ovog zakona, a predstavnik ovlaštenog organa propusti da se pojavi, sud će donijeti odluku o obustavljanju prekršajnog postupka i stavljanju van snage prekršajnog naloga ukoliko je postupak pokrenut prekršajnim nalogom.

(2) U slučaju da je prekršajni postupak pokrenut zahtjevom za pokretanje prekršajnog postupka, a predstavnik ovlaštenog organa propusti da se pojavi na usmenom pretresu, sud će donijeti rješenje o obustavljanju postupka. Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena.

(3) Ako na usmeni pretres ne pristupe ni predstavnik ovlaštenog organa niti okrivljeni, a prekršajni postupak je pokrenut putem prekršajnog naloga, prekršajni nalog postat će konačan i izvršan u skladu sa članom 58. ovog zakona, a ako je prekršajni postupak pokrenut podnošenjem zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, sud će donijeti odluku o obustavljanju postupka. Protiv navedenih odluka suda žalba nije dopuštena.

Član 68.
Svjedoci i isprave

(1) Ukoliko okrivljeni, ili ovlašteni organ namjeravaju pozvati svjedoke oni moraju osigurati pojavljivanje takvih svjedoka na usmenom pretresu. U slučaju da svjedok ne želi da dobrovoljno pristupi na sud svaka od strana može zahtijevati od suda da pozove takve svjedoke. Svaki takav zahtjev mora se podnijeti najmanje osam dana prije dana određenog za usmeni pretres. Ako sud odobri takav zahtjev za pozivanje i ako je neophodno dodatno vrijeme da bi se ti pozivi uručili, sud može odgoditi usmeni pretres.

(2) Svaka strana koja namjerava podnijeti bilo koju ispravu kao dokaz mora donijeti takvu ispravu na usmeni pretres. Ako takva isprava nije dostupna strani koja je želi podnijeti kao dokaz, ta strana može zahtijevati od suda da izda sudski nalog za njeno pribavljanje. Svaki takav zahtjev mora biti podnesen najmanje tri dana prije dana koji je određen za usmeni pretres. Ako sud odobri takav zahtjev za izdavanje sudskog naloga i ako je neophodno dodatno vrijeme da bi se taj nalog uručio, sud može odgoditi usmeni pretres.

(3) Usmeni pretres neće biti odgođen, ili pomjeren zbog propuštanja bilo koje strane da osigura svjedoke ili isprave, osim ako sud ne utvrdi da je to propuštanje bilo potpuno izvan kontrole te strane.

Član 69.

Postupak na usmenom pretresu

(1) Usmeni pretres počet će objavljivanjem glavnog sadržaja prekršajnog naloga, ili zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka. Sud će tražiti od okrivljenog da se izjasni o tome da li prihvata odgovornost. Ako prihvati odgovornost, sud će razmatrati samo vrstu i visinu sankcije. U tom slučaju rješenje ne treba sadržavati obrazloženje, a u pouci će se navesti da se okrivljeni može žaliti samo u pogledu sankcije i zaštitne mjere. Ako okrivljeni odbija odgovornost, sud će pozvati predstavnika ovlaštenog organa da izloži šta se stavlja na teret okrivljenom.

(2) Teret dokazivanja da je okrivljeni počinio prekršaj je na ovlaštenom organu.

(3) Okrivljeni ima pravo iznijeti svoju odbranu, ali nije obavezan govoriti ili iznositi dokaze.

(4) Svaka strana ima pravo biti saslušana i ispitati svjedoke koje je pozvala protivna strana.

(5) Svaka strana ima pravo prezentirati dokaze i podnositi prijedloge tokom usmenog pretresa.

(6) Svaka strana ima pravo na zastupanje ili pomoć od advokata.

(7) Usmeni pretres bit će proveden od suda na način koji okrivljenom garantira sva prava predviđena čl. 4. i 5. ovog zakona.

(8) Usmeni pretres bit će otvoren za javnost, osim ako sud odredi da je isključivanje sredstava informiranja ili javnosti opravdano radi zaštite morala, javnog reda i nacionalne sigurnosti u demokratskom društvu, kada to zahtijevaju interesi maloljetnika, ili zaštita privatnosti stranaka, ili u stepenu kada je to stvarno neophodno u posebnim slučajevima kada bi publicitet prejudicirao interese pravde.

(9) Kopije bilo kojeg pisanog dokaza koji je prezentiran na usmenom pretresu bit će zadržane u spisu predmeta. Po pravilu, vodit će se zapisnik koji treba sadržavati samo sažete podatke o toku i sadržaju preduzete radnje. U narativnoj formi u zapisnik se unosi samo ono što je bitno u datim izjavama i svjedočenjima. Pitanja se unose u zapisnik jedino ako su bitna za shvatanje odgovora. Tonski zapisi, ili doslovni prijepisi saslušanja neće se vršiti, osim u slučajevima kada sud odredi da je to opravdano postojanjem posebnih okolnosti.

(10) Svakom ko ima opravdani interes može se, na pisani zahtjev, dozvoliti razmatranje i kopiranje spisa.

Član 70. Dokazi

(1) Pravo suda da ocijenuje postojanje, ili nepostojanje činjenica nije vezano ni ograničeno posebnim formalnim dokaznim pravilima.

(2) Sud ne može svoju odluku zasnovati na dokazima do kojih se došlo kršenjem ljudskih prava i sloboda na način utvrđen u članu 11. Zakona o krivičnom postupku.

Član 71. Prethodno pitanje

Ako primjena propisa o prekršaju zavisi o prethodnom rješenju kakvog pravnog pitanja za čije je rješenje nadležan sud u kojem drugom postupku ili koje drugo državno tijelo, sud može sam riješiti i to pitanje prema odredbama koje važe za dokazivanje u prekršajnom postupku. Rješenje tog pravnog pitanja ima učinak samo za prekršajni predmet o kojem se raspravlja.

IX RJEŠENJE O PREKRŠAJU

Član 72. Rješenje o prekršaju

(1) Prekršajni postupak završava se donošenjem rješenja o prekršaju.

(2) Rješenjem o prekršaju sud će odlučiti:

- 1) da se prekršajni postupak obustavlja,
- 2) da je okrivljeni odgovoran zbog propuštanja, ili
- 3) da se okrivljeni oglašava odgovornim za prekršaj.

(3) Ako se okrivljeni oglasi odgovornim zbog propuštanja ili odgovornim za prekršaj, rješenjem o prekršaju izreći će se sankcija prema okrivljenom.

(4) Sud koji je donio rješenje o prekršaju može u svako vrijeme ispraviti greške u pisanju, ili ostale očigledne greške po službenoj dužnosti, ili na prijedlog strana u postupku.

Član 73.
Donošenje rješenja

Sud će na kraju pretresa usmeno objaviti rješenje. U posebnim slučajevima sud može odgoditi donošenje rješenja, ali ni u kom slučaju rješenje neće biti doneseno po isteku roka od 15 dana od dana kada je usmeni pretres završen.

Član 74.
Rješenje o prekršaju

Rješenje o prekršaju sadržavat će sljedeće podatke:

- 1) naziv i sastav suda;
- 2) broj i datum donošenja rješenja o prekršaju;
- 3) prekršaj koji je počinjen od okrivljenog, naziv i član zakona, ili drugog propisa koji propisuje prekršaj;
- 4) kratku ocjenu činjeničnog stanja i navođenje propisa kojim je propisan prekršaj;
- 5) da li je prekršajni postupak obustavljen ili je okrivljeni odgovoran zbog propuštanja ili je oglašen krivim;
- 6) sankciju koja je izrečena;
- 7) odluku o troškovima prekršajnog postupka;
- 8) odluku o imovinsko-pravnom zahtjevu;
- 9) pouku o pravnom lijeku i
- 10) potpis sudije.

Član 75.
Uručenje rješenja

Sud će uručiti kopiju rješenja o prekršaju osobnim uručenjem ili putem pošte okrivljenom i ovlaštenom organu ili oštećenom u roku od tri dana od dana donošenja rješenja o prekršaju. Kada je rješenje o prekršaju uručeno putem pošte smatrat će se da je dostavljanje izvršeno po isteku pet radnih dana od dana kada je rješenje predano na poštu.

Član 76.
Obustavljanje postupka

Rješenje o prekršaju kojim se obustavlja prekršajni postupak sud će donijeti kada se utvrdi sljedeće:

- 1) da radnja koja se okrivljenom stavlja na teret nije prekršaj;
- 2) sud nije nadležan za odlučivanje;
- 3) postupak je vođen bez zahtjeva ovlaštenog organa;
- 4) okrivljeni je zbog istog prekršaja pravosnažno osuđen u drugom prekršajnom postupku;
- 5) okrivljeni je u krivičnom postupku pravosnažno oglašen krivim za djelo koje obuhvata i obilježja prekršaja;
- 6) okrivljeni ima imunitet;
- 7) nastupila je zastara za vođenje prekršajnog postupka;
- 8) okrivljeni je u toku prekršajnog postupka obolio od trajnog duševnog oboljenja ili umro;
- 9) da je ovlašteni organ odustao od zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka prije donošenja rješenja o prekršaju;
- 10) postoje druge okolnosti koje isključuju odgovornost za prekršaj;
- 11) nije dokazano da je okrivljeni počinio prekršaj ili
- 12) postoje drugi razlozi predviđeni zakonom.

Član 77. **Oslobođenje od kazne**

(1) Sud će počinitelja prekršaja osloboditi od kazne kad to zakon izričito propisuje.

(2) Sud može počinitelja prekršaja osloboditi od kazne kad zakon propisuje takvu mogućnost.

(3) Kad zakon propisuje mogućnost oslobođenja od kazne, sud može umjesto osloboditi od kazne počinitelja prekršaja blaže kazniti na način propisan članom 19. ovog zakona.

(4) Sud može osloboditi od kazne i počinitelja prekršaja koji je nakon počinjenja prekršaja u cijelosti nadoknadio štetu učinjenu prekršajem ili platio propisana davanja zbog čijeg je neplaćanja pokrenut prekršajni postupak.

Član 78. **Odgovornost zbog propuštanja**

Ako okrivljeni ne pristupi na usmeni pretres zakazan na osnovu zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, sud će donijeti rješenje kojim će okrivljenog oglasiti

odgovornim zbog propuštanja. Sud će utvrditi odgovarajuću sankciju na osnovu dokaza podnesenih od ovlaštenog organa.

Član 79.

Rješenje o prekršaju kojim se okrivljeni oglašava odgovornim

Rješenje o prekršaju kojim se okrivljeni oglašava odgovornim za prekršaj bit će doneseno kada ne postoji niti jedan od razloga utvrđenih u članu 76. ovog zakona i kad je okrivljeni odgovoran za prekršaj.

X ŽALBA

Član 80.

Izjavljivanje žalbe

Okrivljeni i ovlašteni organ mogu izjaviti žalbu na rješenje o prekršaju. Oštećeni može izjaviti žalbu na rješenje o prekršaju samo u pogledu imovinsko-pravnog zahtjeva.

Član 81.

Rokovi za podnošenje žalbe

(1) Žalba se može izjaviti u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja o prekršaju.

(2) U složenim predmetima sud može na zahtjev bilo koje strane produžiti rok za izjavljivanje žalbe za maksimalno osam dana.

Član 82.

Posljedice izjavljivanja žalbe

Izjavljena žalba odlaže izvršenje rješenja o prekršaju.

Član 83.

Sadržaj žalbe

(1) Žalba treba sadržavati broj i datum rješenja o prekršaju protiv kog se izjavljuje i potpis podnosioca žalbe (u daljem tekstu: žalitelj). Žalba treba sadržavati razloge zbog kojih se izjavljuje, a koji su navedeni u čl. 85. ili 86. ovog zakona.

(2) Žalba se dostavlja sudu koji je donio rješenje o prekršaju u dovoljnom broju primjeraka za sud i suprotnu stranu.

Član 84.
Osnovi za žalbu

Rješenje o prekršaju može se pobijati zbog:

- 1) bitnih povreda prekršajnog postupka,
- 2) povrede materijalnog propisa o prekršajima ili
- 3) odluke o sankciji, zaštitnoj mjeri, oduzimanju imovinske koristi, troškovima prekršajnog postupka i imovinsko-pravnom zahtjevu.

Član 85.
Bitne povrede prekršajnog postupka

Bitne povrede prekršajnog postupka postoje ako:

- 1) je rješenje o prekršaju donio sudija koji se morao izuzeti ili je bio izuzet od vođenja prekršajnog postupka;
- 2) su okrivljenom uskraćena bilo koja prava određena u čl. 4. i 5. ovog zakona;
- 3) sud nije bio stvarno nadležan rješavati u toj stvari;
- 4) je prekršajni nalog ili zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka podnesen od neovlaštenog organa;
- 5) nije u cijelosti odlučeno o prekršajnom nalogu ili zahtjevu za pokretanje prekršajnog postupka ili ako je odlučeno mimo tog zahtjeva;
- 6) se rješenje o prekršaju zasniva na dokazu koji se nije mogao koristiti, osim ako je očigledno da bi i bez tog dokaza bila donesena ista odluka ili
- 7) je sud propustio da primijeni ili je pogrešno primijenio odredbe ovog zakona, što je rezultiralo značajnom štetom po interese žalitelja.

Član 86.
Povreda materijalnog propisa o prekršaju

Povreda materijalnog propisa o prekršaju postoji ako je taj propis povrijeđen s obzirom na to da li:

- 1) radnja opisana u prekršajnom nalogu ili zahtjevu za pokretanje prekršajnog postupka predstavlja prekršaj;
- 2) postoje okolnosti koje isključuju odgovornost za prekršaj;
- 3) nastupa zastara pokretanja i vođenja prekršajnog postupka ili je stvar već pravosnažno riješena;

4) je došlo do pogrešne primjene zakona ili propisa koji određuju prekršaj ili

5) je odlukom o sankciji ili drugoj mjeri sud prekoračio ovlaštenja koja ima prema zakonu.

Član 87.

Odgovor na žalbu i dostavljanje spisa predmeta

(1) Žalbu protiv rješenja o prekršaju sud dostavlja na odgovor suprotnoj strani.

(2) Strana iz stava (1) ovog člana odgovor na žalbu dostavlja prvostepenom sudu u roku od osam dana od dana prijema žalbe.

(3) Po prijemu odgovora na žalbu ili po isteku roka za odgovor na žalbu, prvostepeni sud će je, ako utvrdi da je žalba blagovremena, potpuna i dopuštena, zajedno sa odgovorom na žalbu, ako je podnijet i spisom predmeta dostaviti drugostepenom sudu.

Član 88.

Razmatranje žalbe

(1) Neblagovremenu, nepotpunu ili nedopuštenu žalbu odbacit će drugostepeni sud rješenjem, ako to nije učinio prvostepeni sud.

(2) Po žalbama na rješenja prvostepenog suda kojim je izrečena novčana kazna u iznosu do 3.000,00 KM odlučuje sudija pojedinac drugostepenog suda. Po žalbama na rješenja prvostepenog suda kojim je izrečena novčana kazna u iznosu većem od 3.000,00 KM drugostepeni sud odlučuje u vijeću sastavljenom od trojice sudija od kojih je jedan predsjednik vijeća.

(3) Drugostepeni sud razmotrit će žalbu na osnovu spisa predmeta, žalbe i odgovora, bez održavanja usmenog pretresa.

Član 89.

Odlučivanje o žalbi

(1) Odlučujući o žalbi drugostepeni sud može rješenje o prekršaju potvrditi, preinačiti ili ukinuti.

(2) Drugostepeni sud putem pošte dostavlja strankama prijepise svog rješenja i vraća spis predmeta prvostepenom sudu.

Član 90.
Potvrđivanje rješenja o prekršaju

Drugostepeni sud odbit će žalbu i potvrditi rješenje o prekršaju ako nađe da ne postoji ni jedan od osnova za podnošenje žalbe koji su određeni u članu 84. ovog zakona.

Član 91.
Preinačenje rješenja o prekršaju

(1) Ako prvostepeni sud okrivljenog oglasi krivim, a drugostepeni sud utvrdi da zbog bitne povrede prekršajnog postupka ili povrede materijalnog propisa o prekršaju, prekršajni postupak treba obustaviti, drugostepeni sud će preinačiti rješenje o prekršaju i obustaviti prekršajni postupak.

(2) Drugostepeni sud može preinačiti rješenje o prekršaju ako utvrdi da je zbog bitne povrede prekršajnog postupka ili povrede materijalnog propisa o prekršaju izrečena sankcija u rješenju o prekršaju nepravilna.

(3) Ako je žalba podnesena samo od okrivljenog, rješenjem o preinačenju rješenja o prekršaju ne može se izreći strožija sankcija od one izrečene u prvostepenom postupku.

Član 92.
Ukidanje rješenja o prekršaju i održavanje usmenog pretresa

(1) Ako prvostepeni sud, prije dostavljanja predmeta na odlučivanje drugostepenom sudu, utvrdi da je nastupila zastara vođenja postupka donijet će rješenje kojim će svoje rješenje staviti van snage i obustaviti prekršajni postupak.

(2) Ako drugostepeni sud utvrdi da je počinjena bitna povreda prekršajnog postupka ili kršenje materijalnih propisa o prekršajima usljed čega su značajno oštećeni interesi žalitelja i ako ne postoji način da se posljedice takvog kršenja isprave bez ponavljanja usmenog pretresa, ukinut će rješenje o prekršaju i održat će usmeni pretres.

XI POVRAT U PREĐAŠNJE STANJE

Član 93.
Prijedlog za povrat u pređašnje stanje

(1) Okrivljeni kome je izrečena sankcija zbog propuštanja da se pojavi u skladu sa odredbama člana 58. ovog zakona, ili u odnosu na kog je rješenje o prekršaju doneseno u skladu sa članom 78. ovog zakona ili ako propusti rok za žalbu, može podnijeti prijedlog za povrat u pređašnje stanje.

(2) Sud će uvažiti prijedlog za povrat u pređašnje stanje ako okrivljeni može dokazati da mu nije uručen prekršajni nalog ili zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka ili poziv za usmeni pretres ili kopija rješenja o prekršaju i da je propuštanje pojavljivanja ili blagovremenog postupanja nastalo iz opravdanih razloga.

(3) Ovlašteni organ u odnosu na kog je doneseno rješenje o obustavljanju prekršajnog postupka u skladu sa članom 67. ovog zakona može podnijeti prijedlog za povrat u pređašnje stanje.

(4) Sud će uvažiti takav prijedlog za povrat u pređašnje stanje ako ovlašteni organ može dokazati da je do propuštanja pojavljivanja došlo iz opravdanih razloga.

Član 94.

Rok za podnošenje prijedloga za povrat u pređašnje stanje

Svaki prijedlog za povrat u pređašnje stanje mora biti podnesen sudu u roku od tri mjeseca od dana kada je prekršajni nalog postao konačan ili izvršan ili od dana donošenja rješenja o prekršaju.

Član 95.

Posljedice podnošenja prijedloga

(1) Ako sud uvaži prijedlog za povrat u pređašnje stanje odredit će se dan i vrijeme za usmeni pretres i o tome izvijestiti okrivljeni i ovlašteni organ.

(2) Ako sud uvaži prijedlog za povrat u pređašnje stanje, prekršajni nalog ili rješenje o prekršaju stavljaju se van snage.

(3) Ako, nakon što je sud uvažio prijedlog za povrat u pređašnje stanje, okrivljeni propusti da se pojavi na dan i u vrijeme određeno za usmeni pretres, sud će odbiti prijedlog za povrat u pređašnje stanje i izdani prekršajni nalog ili rješenje o prekršaju održati na snazi.

(4) Ako se, nakon što je sud uvažio prijedlog za povrat u pređašnje stanje, okrivljeni pojavi na dan i u vrijeme određeno za usmeni pretres, a predstavnik ovlaštenog organa propusti da se pojavi, sud će donijeti rješenje kojim se obustavlja prekršajni postupak ili prekršajni nalog stavlja van snage ako je prekršajni postupak pokrenut putem prekršajnog naloga.

XII PONAVLJANJE POSTUPKA

Član 96.

Zahtjev za ponavljanje prekršajnog postupka

Kažnjeni koji je rješenjem o prekršaju oglašen odgovornim može sudu podnijeti zahtjev za ponavljanje prekršajnog postupka i to:

1) ako se dokaže da je odluka zasnovana na lažnoj ispravi ili na lažnom iskazu svjedoka ili vještaka;

2) ako se dokaže da je do odluke došlo usljed krivičnog djela sudije ili druge službene osobe koja je učestvovala u postupku;

3) kada se utvrdi da je kažnjeni za tu radnju već kažnjen u prekršajnom postupku ili za tu radnju prije donošenja rješenja o prekršaju proglašen krivim u krivičnom postupku;

4) kada se iznesu nove činjenice ili podnesu novi dokazi koji bi doveli do drugačije odluke da su bili poznati u ranijem postupku ili

5) ako Ustavni sud Bosne i Hercegovine ili Evropski sud za ljudska prava utvrdi kršenja Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama, kao i Ustava Bosne i Hercegovine i Ustava Federacije Bosne i Hercegovine i ako je odluka zasnovana na tim kršenjima.

Član 97.

Rok

Zahtjev za ponavljanje prekršajnog postupka mora se podnijeti u roku od šest mjeseci od dana pravosnažnosti rješenja o prekršaju.

Član 98.

Razmatranje zahtjeva

(1) O zahtjevu za ponavljanje prekršajnog postupka rješava sud koji je donio prvostepenu odluku o prekršaju.

(2) U zahtjevu se navodi po kom zakonskom osnovu se traži ponavljanje i kojim dokazima se potkrepljuju činjenice na kojima se zahtjev zasniva. Ako zahtjev ne sadrži ove podatke, odbacuje se rješenjem.

(3) Zahtjev će se odbaciti i ako prvostepeni sud, na osnovu zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i dokaza iz spisa predmeta iz ranijeg postupka, utvrdi da je zahtjev podnijela neovlaštena osoba ili da je neblagovremeno podnesen ili da nema zakonskih uvjeta za ponavljanje postupka ili da činjenice i dokazi na

kojima se zahtjev zasniva očigledno nisu podobni da se na osnovu njih dozvoli ponavljanje prekršajnog postupka.

(4) Sud će usvojiti zahtjev za ponavljanje prekršajnog postupka samo ako novi dokazi navedeni u zahtjevu mogu voditi značajnijoj promjeni odluke suda u korist kažnjenog.

(5) Uvažavajući zahtjev sud može izmijeniti prvobitno rješenje o prekršaju ili odrediti dan i vrijeme za usmeni pretres. U tom slučaju izvršenje rješenja o prekršaju bit će odgođeno do donošenja nove odluke.

(6) Ako je kazna već bila izvršena prema kažnjenom, sud može odrediti povrat naplaćene novčane kazne ili troškova i/ili ukinuti svaku drugu sankciju.

XIII EVIDENCIJA I BRISANJE SANKCIJA

Član 99. Vođenje evidencije

(1) Sud koji donosi rješenje o prekršaju i ovlaštenu organ koji izda prekršajni nalog bez odlaganja će u elektronskoj formi u prekršajnu evidenciju unijeti podatke o novčanoj kazni i zaštitnim mjerama koje su izrečene fizičkoj osobi, pravnoj osobi, odgovornoj osobi kao i osobi koja obavlja samostalnu poslovnu djelatnost - obrt.

(2) Sud koji primi zahtjev za sudsko odlučivanje, u skladu sa članom 59. ovog zakona, taj podatak će bez odlaganja unijeti u prekršajnu evidenciju u elektronskoj formi i brisati sankcije koje su izrečene prekršajnim nalogom.

(3) Novčana kazna neće se brisati iz prekršajne evidencije dok se vodi kao dug u Registru novčanih kazni u skladu sa članom 102. ovog zakona. Zaštitne mjere neće se brisati iz prekršajne evidencije dok se ne izvrše ili dok ne istekne rok zastare.

(4) Posebnim zakonom mogu biti propisani duži rokovi za brisanje sankcija iz prekršajne evidencije.

(5) Propis o sadržaju i načinu vođenja prekršajne evidencije donosi federalni ministar unutrašnjih poslova uz saglasnost federalnog ministra pravde.

Član 100. Brisanje sankcija

(1) Kažnjavanost pravne osobe, fizičke osobe, odgovorne osobe kao i osobe koja obavlja samostalnu poslovnu djelatnost - obrt na novčanu kaznu briše se iz evidencije ex lege ako kažnjena pravna osoba, fizička osoba, odgovorna osoba kao i osoba koja obavlja samostalnu poslovnu djelatnost – obrt u roku od dvije godine od dana pravosnažnosti odluke kojom je izrečena kazna ne učini novi prekršaj, odnosno

ako pravna osoba, fizička osoba, odgovorna osoba kao i osoba koja obavlja samostalnu poslovnu djelatnost - obrt ne učini krivično djelo koje sadrži obilježje prekršaja.

(2) Pravnoj osobi, fizičkoj osobi, odgovornoj osobi kao i osobi koja obavlja samostalnu poslovnu djelatnost - obrt, koja je više puta bila kažnjena za prekršaj brisat će se ranije kazne ako u roku od dvije godine od dana pravosnažnosti odluke kojom je izrečena posljednja kazna ne izvrši novi prekršaj, odnosno ako pravna osoba, fizička osoba, odgovorna osoba kao i osoba koja obavlja samostalnu poslovnu djelatnost - obrt ne izvrši krivično djelo koje sadrži obilježje prekršaja.

Član 101.

Davanje podataka iz evidencije

(1) Podaci iz evidencije mogu se dati samo ako sud utvrdi da za to postoje opravdani razlozi.

(2) Podaci iz evidencije mogu se dati samo: drugom sudu, nadležnom tužiteljstvu, organima unutrašnjih poslova i organima inspekcije u vezi s krivičnim postupkom ili postupkom za prekršaj koji se vodi protiv osobe koja je ranije bila kažnjavana za prekršaj, organima nadležnim za izvršenje sankcija za prekršaje ili nadležnim organima koji učestvuju u postupku brisanja kazne.

(3) Na obrazložen zahtjev nadležnog organa vlasti, ili osobe mogu se dati podaci iz evidencije ako još traju određene pravne posljedice kazne ili zaštitne mjere, ili ako za to postoji opravdan interes zasnovan na zakonu.

(4) Ako je odluka o kazni brisana, podaci o toj odluci nikom se ne daju osim sudu i nadležnom tužiteljstvu u vezi s postupkom za prekršaj koji se vodi protiv osobe čija je odluka brisana.

DIO TREĆI

XIV IZVRŠENJE KAZNI

Član 102.

Unos podataka o kaznama u registar novčanih kazni

(1) Sve novčane kazne i troškovi postupka koji su izrečeni na osnovu konačnog i izvršnog prekršajnog naloga ili pravosnažnog i izvršnog rješenja o prekršaju upisat će se u registar novčanih kazni i biti evidentirani kao dug koji kažnjeni duguje odgovarajućem nivou vlasti kojem se plaća.

(2) Nakon što prekršajni nalog postane konačan i izvršan ili rješenje o prekršaju postane pravosnažno i izvršno, ovlašteni organ ili sud će izvršiti unos podataka o novčanoj kazni i troškovima postupka u registar novčanih kazni.

(3) Način i postupak unosa podataka o novčanoj kazni i troškovima postupka u registar novčanih kazni iz stava (2) ovog člana, utvrdit će Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova – Federalno ministarstvo unutarnjih poslova u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(4) Novčane kazne i troškovi postupka evidentiraju se kao dug u registru novčanih kazni dok kažnjeni ne plati puni iznos novčane kazne i troškova postupka. Novčana kazna i troškovi postupka u svakom slučaju bit će brisani iz registra novčanih kazni po isteku pet godina od dana kada je prekršajni nalog postao konačan i izvršan ili je rješenje o prekršaju postalo pravosnažno i izvršno.

(5) Sud će na prijedlog ovlaštenog organa ili po službenoj dužnosti donijeti rješenje o obustavljanju postupka izvršenja kazni i troškova postupka u slučaju smrti ili trajnog duševnog oboljenja kažnjenog, nakon čega će se izvršiti brisanje novčane kazne i troškova postupka.

Član 103.

Posljedice upisa kazne u registar novčanih kazni

Dok se ne plate sve novčane kazne i troškovi koji su evidentirani u registru novčanih kazni, kažnjenom se neće dozvoliti:

- 1) registracija ili produženje važnosti registracije motornog vozila;
- 2) izdavanje ili produženje važnosti vozačke dozvole;
- 3) učestvovanje na javnom tenderu ili
- 4) registracija pravne osobe, promjena registracije pravne osobe ili registracije samostalne poslovne djelatnosti – obrta;
- 5) promjena vlasništva motornog vozila.

Član 104.

Postupak prinudne naplate

(1) Svaki ovlašteni organ odgovoran je za praćenje izvršenja novčanih kazni i drugih mjera izrečenih prekršajnim nalogom ili sporazumom o sankciji.

(2) Sudovi će pratiti izvršenje novčanih kazni i drugih mjera izrečenih rješenjem o prekršaju.

(3) Ako se utvrdi da kažnjeni izbjegava platiti novčanu kaznu, ovlašteni organ ili sud mogu zatražiti od Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine da primijeni postupak prinudne naplate koji je određen u čl. 43. do 63. Zakona o Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 33/02 i 28/04) za bilo koji iznos evidentiran u registru novčanih kazni na isti način na koji je ovlaštena za naplatu poreznih obaveza. Porezna uprava Federacije Bosne i

Hercegovine može provesti takav postupak prinudne naplate bez potrebe da kažnjenom uruči nalog za plaćanje.

(4) Ako je novčana kazna izrečena pravnoj osobi ili ako se utvrdi da je to efikasan način osiguranja naplate, sud koji je izrekao novčanu kaznu provest će direktno prinudnu naplatu blokiranjem računa pravnoj osobi u skladu sa odredbama Zakona o izvršnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 32/03, 52/03, 33/06, 39/06, 39/09 i 35/12) .

Član 105.

Lišenje slobode zbog neplaćanja

(1) Kažnjeni koji u roku ne plati u potpunosti ili djelimično novčanu kaznu koja mu je određena rješenjem o prekršaju ili prekršajnim nalogom bit će prinuđen na plaćanje određivanjem lišenja slobode ako sud smatra da je to jedini razuman i efikasan način koji će primorati kažnjenog da plati iznos na koji je obavezan. O lišenju slobode zbog neplaćanja sud odlučuje rješenjem koje se protiv kažnjenog može donijeti samo jedanput za odnosni prekršaj. Lišenje slobode može biti određeno od suda po službenoj dužnosti ili na prijedlog ovlaštenog organa ili Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine. Sud će izvijestiti podnositelja prijedloga o svojoj odluci i o izvršenju lišenja slobode.

(2) Sud može odrediti lišenje slobode do 15 dana. Vrijeme za koje je kažnjeni lišen slobode neće uticati na plaćanje iznosa koji duguje. Kažnjeni će biti odmah oslobođen nakon plaćanja punog iznosa novčane kazne.

(3) Lišenje slobode prema odredbama ovog člana ne može biti određeno kažnjenom koji može dokazati da nije u mogućnosti platiti novčanu kaznu.

(4) Protiv rješenja o lišenju slobode kažnjeni može izjaviti žalbu drugostepenom sudu u roku od osam dana od prijema rješenja o lišenju slobode. Prvostepeni sud je dužan žalbu dostaviti drugostepenom sudu u roku od tri dana od dana prijema žalbe. Drugostepeni sud mora donijeti odluku po žalbi u roku od 15 dana od prijema spisa. Žalba odlaže izvršenje.

(5) Prije početka izvršenja rješenja o lišenju slobode kažnjeni može sudu predložiti da obavlja poslove za opće dobro ili poslove za dobro lokalne zajednice kao zamjenu za plaćanje novčane kazne. Sud će voditi listu takvih poslova u saradnji s nadležnim kompetentnim organima vlasti. Prilikom odlučivanja o prijedlogu sud će razmotriti sve okolnosti slučaja, kao i finansijske uvjete i mogućnost kažnjenog da plati novčanu kaznu kao i vrstu izvršenog prekršaja, uzrast, fizičku i radnu sposobnost, psihička svojstva, obrazovanje, sklonosti i druge posebne okolnosti koje se odnose na osobnost učinitelja.

(6) Ukoliko sud usvoji prijedlog iz stava (5) ovog člana izdat će nalog za obustavu izvršenja lišenja slobode za vrijeme dok ne istekne rok za obavljanje takvog posla. Ukoliko kažnjeni obavi predviđeni posao lišenje slobode se neće izvršiti i novčana kazna će se brisati iz registra novčanih kazni i neće biti naplaćena. Ukoliko kažnjeni uopće ne obavi predviđeni posao rješenje o lišenju slobode bit će izvršeno, a ako ga obavi samo djelimično sud će ocijeniti da li je svrsishodno izvršiti rješenje o lišenju slobode i o tome donijeti odgovarajući nalog.

(7) U slučaju kada sud ili ovlašteni organ utvrde da se ne može izvršiti novčana kazna izrečena na osnovu konačnog i izvršnog prekršajnog naloga ili pravosnažnog rješenja o prekršaju, primjenom odredbi čl. 103. i 104. ovog zakona i st. (1), (2) i (3) ovog člana, sud će po službenoj dužnosti ili na prijedlog ovlaštenog organa donijeti rješenje o izvršenju novčane kazne kojim se kažnjenom nalaže da obavi određene poslove za opće dobro ili poslove za dobro lokalne zajednice kao zamjenu za plaćanje novčane kazne. Ukoliko kažnjeni obavi predviđeni posao novčana kazna će se brisati iz Registra novčanih kazni.

(8) Postupak i uvjete za izvršenje sudskog rješenja o lišavanju slobode kažnjenog zbog neplaćanja novčane kazne, kao i postupak i uvjete obavljanja poslova za opće dobro ili poslova za dobro lokalne zajednice i način vođenja evidencije o obavljanju tih poslova regulirat će podzakonskim propisima federalni ministar pravde u saradnji s nadležnim kantonalnim ministarstvima u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 106.

Potruga

(1) Ako se ne zna prebivalište ili boravište kažnjene osobe u toku postupka izvršenja odluke o prekršaju kao i u drugim slučajevima kad je to prema ovom zakonu potrebno, sud će zatražiti od policije da nađe osobu odgovornu za prekršaj i sud obavijesti o njegovoj adresi.

(2) Sud može narediti privođenje osobe iz stava (1) ovog člana.

XV NAKNADA ŠTETE ZBOG NEOPRAVDANOG KAŽNJAVANJA

Član 107.

Pravo na naknadu štete zbog neopravdanog kažnjavanja

Pravo na naknadu štete zbog neopravdanog kažnjavanja ima osoba kojoj je pravosnažnim rješenjem bila izrečena prekršajna kazna ili zaštitna mjera, a kasnije je povodom vanrednog pravnog lijeka prekršajni postupak obustavljen, osim u sljedećim slučajevima:

1) ako je povodom zahtjeva za ponavljanje prekršajnog postupka na štetu okrivljenog novi postupak obustavljen usljed smrti ili kakvog trajnog duševnog oboljenja okrivljenog nakon učinjenog prekršaja;

2) ako je novi prekršajni postupak obustavljen zbog zastare gonjenja do koje je došlo zbog nedostupnosti okrivljenog;

3) ako je okrivljeni svojim lažnim priznanjem ili na drugi način namjerno prouzrokovao svoje kažnjavanje, osim ako je na to bio prinuđen.

Član 108.

Drugi slučajevi prava na naknadu štete

Pravo na naknadu štete ima i osoba:

1) koja je bila zadržana u prekršajnom postupku pa je postupak obustavljen;

2) koja je usljed greške ili nezakonitog rada sudije neosnovano zadržana duže nego što zakon dozvoljava.

Član 109.

Vraćanje novčanih iznosa

(1) Osoba kojoj je u prekršajnom postupku neopravdano izrečena novčana kazna, zaštitna mjera oduzimanja imovinske koristi ili zaštitna mjera oduzimanje predmeta ima pravo na vraćanje plaćene novčane kazne, vraćanje oduzete imovinske koristi, vraćanje predmeta ili novčane vrijednosti oduzetog predmeta.

(2) Smatra se da je osoba neopravdano kažnjena ako je u slučaju preinačenja ili ukidanja pravosnažnog rješenja o kažnjavanju postupak protiv nje obustavljen ili je donijeto oslobađajuće rješenje usljed toga što je utvrđeno da radnja nije prekršaj ili što postoje osnovi koji isključuju odgovornost učinitelja prekršaja ili što nije dokazano da je ta osoba učinila prekršaj.

(3) Vraćanje novčanog iznosa ne može zahtijevati kažnjena osoba koja je svojim lažnim priznanjem prouzrokovala kažnjavanje.

(4) Poslije smrti neopravdano kažnjene osobe naknadu štete odnosno vraćanje novčanog iznosa mogu tražiti njen bračni partner i njeni srodnici koje je ona po zakonu bila dužna da izdržava.

Član 110.

Zastara prava na vraćanje novčanog iznosa

(1) Pravo neopravdano kažnjene osobe i osoba iz člana 109. stav (4) ovog zakona, da traži naknadu štete, odnosno vraćanje novčanog iznosa, zastarjeva za

jednu godinu od dana pravosnažnosti rješenja, odnosno rješenja kojim je prekršajni postupak bio obustavljen.

(2) Zastara iz stava (1) ovog člana se prekida podnošenjem zahtjeva nadležnom organu, ministarstvu ili upravi nadležnoj za poslove prekršaja.

(3) Ako je zahtjev za naknadu štete odnosno vraćanje novčanog iznosa podnijela neopravdano kažnjena osoba, poslije njene smrti osobe iz člana 109. stav (4) ovog zakona mogu produžiti postupak za ostvarivanje zahtjeva u roku od tri mjeseca od dana smrti neopravdano kažnjene osobe i to samo u granicama ranije podnesenog zahtjeva.

(4) Ako se neopravdano kažnjena osoba odrekla zahtjeva za naplatu štete odnosno vraćanje novčanog iznosa, nakon njene smrti zahtjev se ne može podnijeti.

Član 111.

Postupak ostvarivanja prava

(1) Ovlaštena osoba dužna je da se sa svojim zahtjevom za naknadu štete obrati nadležnom organu, ministarstvu ili upravi nadležnoj za poslove prekršaja, radi sporazuma o postojanju štete i visini naknade.

(2) Ako do sporazuma ne dođe u roku od tri mjeseca od dana prijema zahtjeva, ovlaštena osoba može nadležnom sudu podnijeti tužbu za naknadu štete protiv Federacije BiH, kantona, grada ili općine u zavisnosti u korist čijeg budžeta je plaćena novčana kazna, oduzeta imovinska korist, uknjižen oduzeti predmet ili novčana vrijednost oduzetog predmeta.

(3) Zahtjev za vraćanje novčanog iznosa podnosi se organu uprave nadležnom za finansije u skladu sa stavom 2. ovog člana.

XVI PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 112.

Prijelazne odredbe vezane za sankcije

(1) Odluke o prekršajima koje su postale pravosnažne prije stupanja na snagu ovog zakona izvršit će se prema odredbama ovog zakona.

(2) Danom stupanja na snagu ovog zakona sve neplaćene novčane kazne izrečene za izvršene prekršaje, kao i troškovi postupka koji su izrečeni u prekršajnom postupku, a koji su još predmet izvršenja, evidentirat će se u Registru novčanih kazni na način propisan članom 102. ovog zakona.

Član 113.
Prestanak važenja Zakona

(1) Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 31/06).

(2) U slučaju da su drugi zakoni u Federaciji u suprotnosti sa ovim zakonom, primjenjivat će se ovaj zakon.

Član 114.
Stupanje na snagu i primjena Zakona

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

OBRAZLOŽENJE

ZAKONA O PREKRŠAJIMA

I – USTAVNO PRAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavnopravni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana IV.C.3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kojom je predviđeno da se pravila postupka uređuju federalnim zakonom, kako bi se osigurala jednakost u postupanju kao i osnovni principi pravičnosti pred sudovima a što je u skladu sa odredbama člana IV.A.20. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kojim je propisano, da je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine nadležan za donošenje zakona o vršenju funkcije federalne vlasti.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razlozi za donošenje Zakona o prekršajima jesu poboljšanje zakonskih rješenja u cilju otklanjanja nedostataka uočenih tokom primjene važećeg Zakona o prekršajima Federacije BiH.

Predloženim zakonskim tekstom otklanjaju se postojeće smetnje u radu inspekcijskih organa, pokreće postupak harmonizacije rješenja u legislativi iz oblasti prekršaja u Federaciji Bosne i Hercegovine sa važećim propisima o prekršajima na nivou Bosne i Hercegovine i Republike Srpske.

Predloženim zakonskim tekstom otvara se prostor za izmjenu i dopunu drugih propisa koji sadrže kaznene odredbe iz oblasti prekršaja obzirom da se predloženim zakonskim rješenjem određuje novi okvir za propisivanje kazni s tendencijom povećanja donje i gornje granice u propisivanju novčane kazne.

Predloženi tekst je nastao kao plod provođenja Projekta regulatorne reforme u Federaciji BiH koji ima za cilj poboljšanje svih zakonskih tekstova i procedura na nivou Federacije BiH.

III – OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ZAKONSKIH RJEŠENJA

Odredbama člana 1. Zakona o prekršajima (u daljem tekstu: Zakon), u okviru osnovnih odredbi, definiran je sadržaj Zakona i to na način definiranja nekoliko ključnih elemenata kojim se uređuju odredbe o prekršajima, sankcijama, maloljetnicima, zastari, prekršajnom postupku, prekršajnom nalogu, zahtjevu za pokretanje prekršajnog postupka, usmenom pretresu, rješenju o prekršaju, žalbi, povratu u pređašnje stanje, ponavljanju postupka, evidenciji i brisanju sankcija,

izvršenju kazne kao i drugim pitanjima od značaja za prekršaje na području Federacije Bosne i Hercegovine.

Odredbama člana 2. Zakona, prekršaji se definiraju kao kršenje propisa, javnog poretka ili drugih društvenih vrijednosti, koje nisu zaštićene Krivičnim zakonom Federacije BiH, kao i drugih propisa u kojima su propisana krivična djela, kao i kršenje drugih propisa kojima su određena krivična djela i za koje su propisane sankcije. U smislu navedenog elementi pojma prekršaja su postojanje povrede javnog poretka i povrede propisa, propisanost u zakonu ili drugom propisu i propisanost sankcija.

Odredbama člana 3. Zakona, definiraju se izrazi i pojmovi koji se koriste u ovom zakonu s ciljem olakšavanja tumačenja i primjene ovog zakona. Osnovna svrha navedenih odredbi jeste da se osigura pravilna primjena Zakona u slučajevima kada bi upotrebljeni pojmovi mogli izazvati dvojbu u pogledu njihovog značenja, kao i eventualno različitog tumačenja same primjene Zakona.

Odredbama čl. 4. i 5. Zakona definiraju se prava osoba okrivljenih za počinjenje prekršaja s posebnim osvrtom da se o počinjenom prekršaju ima pravo zahtijevati odluka suda.

Odredbama člana 6. Zakona propisuju se načini ispitivanja odgovornosti za počinjenje prekršaja od strane pravne osobe kao i odgovorne osobe u pravnoj osobi.

Odredbama člaka 7. Zakona definira se predstavnik okrivljene strane pravne osobe koja upravlja predstavništvom ili drugom poslovnom jedinicom te pravne osobe u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Odredbama člana 8. Zakona propisuje se koje osobe ne mogu biti predstavnici pravne osobe u prekršajnom postupku.

Odredbama člana 9. Zakona propisuju se prava osoba u prekršajnom postupku koje uživaju diplomatski imunitet.

Odredbama člana 10. Zakona propisuje se isključenje od odgovornosti za počinjeni prekršaj u odnosu na Federaciju, kanton, grad, općinu i mjesnu zajednicu.

Odredbama člana 12. Zakona propisuje se da se prekršaji i prekršajne sankcije mogu propisivati u zakonima ili drugim propisima Bosne i Hercegovine, Federacije, kantona, gradova i općina. Ovako definirana odredba ima za cilj jasno propisivanje da nikakvi drugi organi ne mogu donositi propise o prekršajima ukoliko za to nemaju zakonskog ovlaštenja.

Odredbama čl. 13. i 14. Zakona definira se vrijeme i mjesto izvršenja prekršaja.

Odredbama člana 15. Zakona propisuje se stvarna nadležnost sudova u Federaciji da odlučuju o prekršajima koji su propisani zakonima i propisima Bosne i Hercegovine, Federacije, kantona, gradova i općina, a koji su počinjeni na teritoriji Federacije.

Odredbama člana 16. Zakona propisuje se izricanje sankcija u prekršajnom postupku.

Odredbama člana 17. Zakona propisuju se uvjeti i postupak lišenja slobode i garancije kao osiguranja prisustva i plaćanja novčane kazne u prekršajnom postupku.

Odredbama člana 18. Zakona propisuje se analogna primjena odredaba Krivičnog zakona Federacije BiH i Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH u prekršajnom postupku.

Odredbama člana 19. Zakona jasno se propisuje način odmjeravanja kazne u prekršajnom postupku.

Odredbama člana 20. Zakona se propisuju uvjeti za obustavu postupka u slučaju dobrovoljne naknade štete od strane počinitelja prekršaja.

Odredbama člana 21. Zakona propisuju se vrste sankcija u prekršajnom postupku, kao oblik prinudnih mjera koje se mogu izreći prema počiniteljima prekršaja, u skladu sa odredbama krivičnog prava i primjeni načela „Nulla poene sine lege“, a što znači da se ne može izreći niti jedna prekršajna sankcija za učinjeni prekršaj ukoliko ona nije unaprijed propisana zakonom.

Odredbama člana 22. Zakona se određuje novi okvir za propisivanje kazni s tendencijom povećanja donje i gornje granice u propisivanju novčanih kazni. Navedenim članom se dobija pravni osnov za izmjene i dopune odgovarajućih propisa koji sadrže kaznene odredbe iz oblasti prekršaja u pravcu povećanja iznosa propisanih novčanih kazni. Navedeni prijedlog ostvaruje poseban pristup u propisivanju kazni u smislu da uz oblasti poreza i carina poseban status ostvaruje i oblast finansija. Ovo iz razloga što se u navedenoj oblasti radi o prekršajima većeg stepena društvene opasnosti u odnosu na prekršaje iz drugih oblasti. Predloženom odredbom bi se obzirom na ekonomsku snagu subjekata koji se pojavljuju kao počinitelji ovih prekršaja ostvarila svrha kažnjavanja. Poseban pristup u propisivanju novčanih kazni za navedene oblasti se ostvaruje na način da se definirane granice za propisivanje novčanih kazni u odgovarajućim propisima odnose ne samo na prekršajne sankcije propisane zakonom nego i na prekršajne sankcije propisane

propisom manje pravne snage od zakona. Poseban status ostvaruju i prekršaji počinjeni iz oblasti koncesija i zaštite okoliša.

Odredbom člana 23. Zakona propisuje se rok za plaćanje novčane kazne. Efikasnost i ekonomičnost postupka postavljaju zahtjev za uvođenjem određene procesne discipline koja se osigurava između ostalog i utvrđivanjem rokova u kojima se određene procesne radnje imaju preduzeti i izvršiti. Ovakvom zakonskom odredbom ostvaruje se veći stepen pravne sigurnosti učesnika u postupku naročito stranaka.

Odredbama člana 24. Zakona propisuje se način odmjeravanja kazne počinitelju prekršaja u slučaju da isti jednom radnjom ili više počinjenih radnji učini više prekršaja.

Odredbama čl. 25. i 26. Zakona jasno se definira uvjetna osuda kao uvjetno odlaganje izvršenja izrečene kazne ili zaštitne mjere i daje jasna definiciju okolnosti pod kojima se ista može izreći kao i uvjeti za opoziv iste.

Odredbama člana 27. Zakona propisano je da se u slučaju počinjenja prekršaja za postizanje svrhe kažnjavanja može izreći i ukor i to u naročito lakim oblicima počinjenih prekršaja.

Odredbama čl. 28. do 30. Zakona propisuju se vrste, uvjeti i način izricanja zaštitnih mjera u prekršajnom postupku i sticaj zaštitnih mjera.

Odredbama člana 31. Zakona propisuju se uvjeti i postupak oduzimanja predmeta koji su upotrebljeni za izvršenje prekršaja.

Odredbama člana 32. Zakona propisuju se uvjeti, rokovi, kao i dejstvo izricanja zabrane vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti koje se mogu izreći prema okrivljenoj fizičkoj osobi, pravnoj osobi kao i odgovornoj osobi u pravnoj osobi u prekršajnom postupku.

Odredbama člana 33. propisuju Zakona se uvjeti, rokovi, kao i dejstvo izricanja ograničenja upravljanja motornim vozilima kao zaštitne mjere predviđene ovim zakonom.

Odredbama člana 34. Zakona propisuju se uvjeti, rokovi, kao i dejstvo izricanja vanbolničkog liječenja od zavisnosti kao zaštitne mjere predviđene ovim zakonom.

Odredbama člana 35. Zakona uvodi se jedna novina u odnosu na važeći tekst Zakona o prekršajima Federacije BiH i to na način da se kao posebna mjera predviđa zabrana pristupa oštećenom, objektima ili mjestu izvršenja prekršaja. Predloženo

zakonsko rješenje na adekvatan način preuzima institut ovakve mjere predviđene u Zakonu o krivičnom postupku Federacije BiH.

Odredbama člana 36. Zakona propisuju se posljedice kršenja zabrane iz člana 35. ovog zakona.

Odredbama člana 37. Zakona regulira se oduzimanje imovinske koristi pribavljene izvršenjem prekršaja, kao i način izmirenja naknade štete nastale izvršenjem prekršaja.

Odredbama člana 40. Zakona uređuje se prekršajni postupak prema maloljetnicima, te dalje u tekstu zakona odredbama čl. 41, 42. i 43. se propisuju sankcije prema maloljetnicima koje se mogu izreći u prekršajnom postupku, uvjeti za primjenu vaspitnih mjera, kao i vrste vaspitnih mjera predviđene ovim zakonom.

Odredbama čl. 44, 45. i 46. Zakona propisuju se postupanje suda u izboru određene vaspitne mjere, izricanje iste kao i postupanje suda u slučaju pojave okolnosti kojih nije bilo u vrijeme donošenja odluke o izricanju vaspitne mjere.

Odredbama čl. 50, 51. i 52. Zakona propisuju se zastara u pokretanju i vođenju postupka, zastara u izvršenju zaštitnih mjera, kao i tok i prekid zastare. Zastara je jedan od pravnih osnova na osnovu kojih se isključuje prekršajni progon, a time i kažnjavanje počinitelja prekršaja, ili izvršenje kazni izrečenih prema počinitelju prekršaja. Zastara nastaje ili istekom određenog vremena do izvršenja prekršaja ili istekom određenog vremena do donošenja pravosnažnog rješenja kojim je izrečena kazna. U prvom slučaju nastaje zastara prekršajnog progona, a u drugom zastara izvršenja prekršajne sankcije. U odnosu na važeće zakonsko rješenje novina je da se predviđa duži rok za nastupanje zastare i za prekršaje iz oblasti zaštite okoliša i oblasti koncesija.

Odredbama člana 53. Zakona propisuju se način pokretanja prekršajnog postupka.

Odredbama člana 54. Zakona regulira se postupak izdavanja prekršajnog naloga od strane ovlaštenog organa uz propisivanje jasnih uvjeta za izdavanje istog.

Odredbama člana 55. Zakona propisuju se sadržaj prekršajnog naloga. Prekršajni nalog se donosi u pismenoj formi i mora sadržavati podatke navedene „u obrascu prekršajnog naloga“.

Odredbama člana 56. Zakona propisano je da se prekršajni nalog sastoji od izvornika i najmanje dvije kopije, da izvornik zadržava ovlašteni organ u svojoj evidenciji, a kopije se uručuju okrivljenom. Navedenim članom se propisuju i način uručenja prekršajnog naloga okrivljenom.

Odredbama člana 60. Zakona propisano je da okrivljeni koji nema prebivalište u Bosni i Hercegovini, a primi prekršajni nalog ima mogućnost plaćanja novčane kazne u najbližoj policijskoj stanici ili u uredu ovlaštenog organa.

Odredbama člana 61. Zakona propisano je da u slučaju da okrivljeni iz člana 60. ovog zakona ne plati novčanu kaznu smatrat će se da je podnio zahtjev za sudsko rješavanje, te će u tom slučaju predstavnik ovlaštenog organa okrivljenog odmah izvesti pred nadležni sud ili osigurati njegovo pojavljivanje u zakonom predviđenim rokovima.

Odredbama člana 62. Zakona propisuje se sadržaj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

Odredbama člana 63. Zakona propisuje se institut sporazuma o sankciji kao specifičan pravni institut pregovaranja o krivnji. Navedena odredba predviđa da ovlašteni organ uz zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka može predočiti ponudu okrivljenom da prihvati predloženu novčanu kaznu ili predloženu zaštitnu mjeru, a ako okrivljeni prihvati predloženu sankciju ili se sa ovlaštenim organom sporazumi o drugoj sankciji prije donošenja odluke o prekršaju, ovlašteni organ može podnijeti sudu na odobrenje pisani sporazum koji sadrži detalje o sankciji, potpisan od strane i okrivljenog i ovlaštenog organa.

Odredbama čl. 64, 65, 66. i 67. Zakona jasno se regulira proces suđenja u prekršajnom postupku, usmeni pretres, zakazivanje usmenog pretresa, posljedice propuštanja pojavljivanja okrivljenog, kao i posljedice propuštanja pojavljivanja ovlaštenog organa na usmenom pretresu.

Odredbama čl. 69, 70. i 71. Zakona jasno se definira i uređuje postupak na usmenom pretresu, ocjena i izvođenje dokaza, kao i rješavanje prethodnog pitanja u prekršajnom postupku.

Odredbama čl. 72, 73, 74. i 75. Zakona propisuje se rješenje o prekršaju, njegov sadržaj, donošenje rješenja, kao i uručenje rješenja u prekršajnom postupku.

Odredbama člana 76. Zakona propisuju se uvjeti pod kojima sud odgovarajućim rješenjem obustavlja prekršajni postupak.

Odredbama čl. 80, 81, 82, 83. i 84. Zakona propisuju se uvjeti za izjavljivanje žalbe, rokovi za podnošenje žalbe, posljedice izjavljivanja žalbe, sadržaj, kao i osnove za izjavljivanje žalbe u prekršajnom postupku.

Odredbama člana 85. Zakona jasno se definiraju bitne povrede prekršajnog postupka, kao osnova za izjavljivanje žalbe.

Odredbama člana 86. Zakona jasno se definiraju bitne povrede materijalnog propisa o prekršaju.

Odredbama čl. 87, 88, 89, 90, 91. i 92. Zakona propisuje se postupak izjavljivanja odgovora na žalbu i dostavljanja spisa predmeta, postupak razmatranja žalbe i odlučivanja o žalbi, kao i konačnog donošenja rješenja o prekršaju u pravcu potvrđivanja ili preinačenja prvostepenog rješenja. Navedenim odredbama predviđa se i mogućnost ukidanja rješenja o prekršaju od strane drugostepenog organa kao i mogućnost održavanja usmenog pretresa.

Odredbama čl. 93, 94. i 95. Zakona predviđa se mogućnost ulaganja prijedloga za povrat u pređašnje stanje, rok za podnošenje takvog prijedloga, kao i posljedice izjavljivanja istog.

Odredbama čl. 96, 97. i 98. Zakona predviđa se mogućnost podnošenja zahtjeva za ponavljanje prekršajnog postupka, preciziraju rokovi za podnošenje zahtjeva, kao i postupak razmatranja postupka.

Odredbama čl. 99, 100. i 101. Zakona propisuje se forma, prekršajne evidencije o novčanim kaznama i zaštitnim mjerama, brisanja sankcija iz takve evidencije, kao i jasno definiraju uvjeti i načini davanja podataka iz evidencije o novčanim kaznama i mjerama izrečenim u skladu sa ovim zakonom.

Odredbama člana 106. Zakona propisuje se obaveza suda da u slučaju da se ne zna prebivalište ili boravište kažnjene osobe u toku postupka izvršenja odluke o prekršaju, zatraži od policije da nađe osobu odgovornu za prekršaj i sud obavijesti o njegovoj adresi. Navedena odredba predviđa i mogućnost privođenja osobe odgovorne za prekršaj.

Odredbom člana 107. Zakona predviđa se mogućnost prava na naknadu štete zbog neopravdanog kažnjavanja. Navedena odredba predviđa da pravo na naknadu štete zbog neopravdanog kažnjavanja ima osoba kojom je pravosnažnim rješenjem bila izrečena prekršajna kazna ili zaštitna mjera, a kasnije povodom vanrednog pravnog lijeka prekršajni postupak obustavljen. Navedena odredba predviđa i izuzetke u odnosu na ovo opće pravilo.

Odredbom člana 108. Zakona definiraju se i drugi slučajevi prava na naknadu štete iz prethodnog člana.

Odredbama čl. 109. i 110. Zakona propisuje se postupak vraćanja novčanih iznosa kao i zastara u ostvarenju takvog prava.

Čl. 112. do 114. Zakona sadrže prijelazne i završne odredbe ovog zakona.

IV – PROVEDBENI MEHANIZMI

Provođenje Zakona osigurano je kroz postojanje državnih organa koji postupaju u skladu sa odredbama Zakona o prekršajima u Federaciji Bosne i Hercegovine.

V – FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno osigurati dodatna finansijska sredstva u Budžetu Federacije BiH.